

UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Lenka ČIHÁKOVÁ

**Geografická analýza maloobchodní sítě
města Žďár nad Sázavou**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D

Olomouc 2014

Bibliografický záznam

- Autor (osobní číslo):** Lenka Čiháková (R12147)
- Studijní obor:** Regionální geografie
- Název práce:** Geografická analýza maloobchodní sítě města Žďár nad Sázavou
- Title of thesis:** Geographical analysis of the retail network of Žďár nad Sázavou town
- Vedoucí práce:** doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
- Rozsah práce:** 61 stran, 16 vázaných příloh
- Abstrakt:** Předkládaná práce se věnuje analýze maloobchodu v České republice a v praktické části již konkrétně příkladu města Žďár nad Sázavou. Cílem práce je poukázat na prostorové změny a změny v sortimentu maloobchodu během transformačního období.
- Klíčová slova:** maloobchod, maloobchodní síť, prostorová analýza, Žďár nad Sázavou
- Abstract:** The thesis deal with analysis of retail in the Czech republic and in the practical part explore the specific example of the city of Žďár nad Sázavou. The aim is to point to spatial changes and changes in the range of retailing during the transition period.
- Keywords:** retail, retail network, spatial analysis, Žďár nad Sázavou

Tímto prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracovala sama a že jsem uvedla veškerou literaturu a zdroje v seznamu použité literatury a zdrojů.

V Olomouci dne 13. května 2014

.....

podpis autora

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu práce doc. RNDr. Zdeňku Szczyrbovi, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady při zpracování dané problematiky. Dále bych chtěla poděkovat panu Mgr. Miloslavu Lopaurovi za poskytnutí materiálů.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka ČIHÁKOVÁ**
Osobní číslo: **R12147**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Geografická analýza maloobchodní sítě města Žďár nad Sázavou.**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Bakalářská práce se v její analytické části bude zabývat časoprostorovou změnou maloobchodní sítě v intraurbální struktuře města Žďár nad Sázavou. Autorka se zaměří na změny v lokalizaci a sortimentní struktuře maloobchodních prodejen v zájmovém městě před a po roce 1989. Nedílnou součástí bakalářské práce bude vypracování úvodního teoreticko-metodologického vstupu do problematiky maloobchodu a měst.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Rozsah pracovní zprávy: **5 000 - 8 000 slov**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

SPILKOVÁ, Jana. Geografie maloobchodu a spotřeby: věda o nakupování. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2012, 245 s. .
SCHAFFER, David. Geografická analýza služeb města Poličky a jeho zázemí: příspěvek ke studiu problematiky. Olomouc, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci.
SZCZYRBA, Z. (2005): Maloobchod v ČR po roce 1989 - vývoj a trendy se zaměřením na geografickou organizaci. Olomouc: UP. 126 s.
SZCZYRBA, Z. (2006): Geografie obchodu se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. Olomouc: UP. 91 s.
Szczyrba, Z., Klapka, P., Kunc, J., Tonev, P. 2007: Difúzní procesy v prostředí českého maloobchodu. Regionální studia, 1, (1), 8-12.
Szczyrba, Z. 2010: Development of retail geographical structure in the Czech republic: a contribution to the study of urban environment changes. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Geographica, Vol. 41, No. 2, 2010, pp. 5-20

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **25. listopadu 2013**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2014**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 25. listopadu 2013

Obsah

1	ÚVOD	9
2	CÍLE A METODIKA PRÁCE	10
3	TEORETICKÉ PŘÍSTUPY MALOOBCHODU	12
3.1	Maloobchod a město.....	12
3.2	Maloobchodní síť a její prostorové uspořádání	12
4	TRANSFORMACE PROSTOROVÉ STRUKTURY MALOOBCHODNÍ SÍTĚ 14	
4.1	Transformace maloobchodu.....	14
4.2	Maloobchod v meziválečném období.....	15
4.3	Maloobchod v období CPE.....	16
4.4	Transformace obchodu po roce 1989.....	17
5	PRAKTICKÁ ČÁST	19
5.1	Vymezení zkoumaného území	19
5.2	Transformace maloobchodu města Žďár nad Sázavou	21
5.3	Změny v maloobchodních trendech města Žďár nad Sázavou	22
5.4	Změny prostorové lokalizace maloobchodních jednotek	24
5.5	Změny počtu maloobchodních jednotek jednotlivých sortimentních kategorií.....	26
5.6	Rozložení plošného standardu.....	28
5.7	Zhodnocení současného stavu maloobchodní sítě podle morfogenetických zón	29
5.8	Nové trendy v maloobchodní síti po roce 1989	33
5.9	Vliv nákupních center na maloobchodní síť	35
6	ZÁVĚR	37

7	SUMMARY.....	39
8	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE.....	41
	PŘÍLOHY	46

1 ÚVOD

Maloobchod, jako jedno z odvětví terciárního sektoru, do značné míry hodnotí funkční vyspělost města. Lokalizace maloobchodních jednotek se v průběhu let měnila. S rozšiřující se infrastrukturou města a s rostoucím počtem obyvatelstva roste i počet maloobchodních jednotek, pestrost sortimentu i prodejní plocha.

Je zřejmé, že změny v městské maloobchodní síti nebyly ovlivněny pouze vnitřní transformací odvětví a změnou ekonomického prostředí ČR po roce 1989, ale že se na nich významně podílel rovněž mezinárodní maloobchod reprezentovaný nadnárodními maloobchodními řetězci v rámci internacionalizace jejich obchodních aktivit. V případě města Žďár nad Sázavou byla za poslední roky realizována výstavba několika diskontů, supermarketů, hypermarketů či nákupních center. To významně ovlivnilo poměry v městské maloobchodní síti, což nelze v práci opomenout.

V současné době je maloobchod velmi diskutované téma ve městě Žďár nad Sázavou v kontextu plánované výstavby nákupního centra Novoměstská.

Předkládaná práce je rozdělena na dvě části. V úvodu teoretické části bakalářské práce jsou nastíněny hlavní cíle této práce, kterých se autorka snažila dosáhnout a postupy, jež byly během sběru dat a vypracování práce použity. Nedílnou součástí je teoreticko-metodologická část práce, v níž je čtenář seznámen se vstupem do problematiky maloobchodu a měst, a prostorovým uspořádáním maloobchodní sítě. Hlavní pozornost je kladena na jednotlivá historická transformační období maloobchodu, kde jsou zachyceny nejdůležitější změny ve vývoji problematiky maloobchodu.

Praktická část se věnuje maloobchodní síti města Žďár nad Sázavou a to z pohledu jejího vývoje po roce 1989 do současnosti. Na úvod je nastíněn historický vývoj maloobchodní sítě města od roku 1948. Základem hodnocení byla analýza prostorových změn v lokalizaci maloobchodních prodejen na území města při využití hlavních třídících znaků, jakými jsou průměrná prodejní plocha, sortiment nebo plošný standard. Dostáváme tak reálný obraz proměn maloobchodní sítě českých měst okresní úrovně, do 50 tisíc obyvatel, v jejich novodobé historii budované na tržních principech.

2 CÍLE A METODIKA PRÁCE

Cílem bakalářské práce je vypracování analýzy maloobchodní sítě města Žďár nad Sázavou v porovnání před rokem 1989 s rokem 2013. Hlavním záměrem práce je poukázat na změny v prostorové struktuře maloobchodu města, které výrazně ovlivňuje internacionalizace maloobchodní sítě po roce 1989 na území celé České republiky.

Maloobchodu nikdy nebyla věnována dostatečná pozornost, i když má nepostradatelnou funkci v síti zařízení občanské vybavenosti. Šetření maloobchodní sítě se až do roku 1989 provádělo tzv. pasportizací (Szczyrba, 2005).

Vzhledem k absenci dat o maloobchodní síti ve Žďáře nad Sázavou, jak před rokem 1989, tak i pro rok 2013, byla všechna data získána autorkou pomocí vlastního šetření. V obou případech se tedy jedná o primární data.

Nejprve bylo nutné získat data o maloobchodní síti. Jak už bylo zmíněno, maloobchodu nebyla nikdy věnována dostatečná pozornost a stejně tak tomu je i ve Žďáře nad Sázavou. Na Městském úřadu existuje pouze soupis provozoven živnostníků (nerozděluje se maloobchod, velkoobchod či služby), který čítá na tisíce adres. Proto bylo nutné tuto část sběru dat pro rok 2013 zahájit již v měsíci říjnu, kdy autorka zmapovala celé zkoumané území, sepsala veškeré maloobchodní jednotky a zjistila jejich prodejní plochu. Pro rok 2013 byl proveden monitoring metodou plošného terénního šetření. Terénní část průzkumu byla realizována v měsících říjen a listopad roku 2013. Sčítány byly výhradně maloobchodní jednotky v kamenných obchodech, stánkový prodej či e-shopy byly z tohoto výzkumu vyloučeny.

Za každou maloobchodní jednotku se zjišťovaly následující údaje:

- **název prodejny**
- **ulici s číslem popisným**
- **sortiment prodáváného zboží** (POTR – potraviny, nápoje, ZDRAV – lékárny, oční optiky, zdravotnické potřeby, ODĚV – oděvy, textil, obuv, DROG – drogerie, kosmetika, barvy, laky, PAP – papír, hračky, sport, ELEK – elektrospotřebiče, OST – ostatní prodejny)
- **prodejní plochu** (pouze čistá prodejní plocha bez skladových prostor, prodejní plocha každé maloobchodní jednotky byla odhadována autorem)
- **doplňující údaj** (tzv. vietnamské prodejny)

Sortiment prodejen byl hodnocen pomocí číselníku pro potřebu kódování sortimentu maloobchodního prodeje a poté rozdělen do několika menších sortimentních kategorií pro lepší zpracování (Příloha 1).

Data před rokem 1989 byla získána retrospektivní metodou, tj. za pomoci rozhovorů s pamětníky, případně analýzou dobové fotodokumentace. Získat tato data bylo časově nejnáročnější částí celého výzkumu. Maloobchodní síť nebyla před rokem 1989 mapována vůbec nebo pouze na úrovni okresů, nikoliv obcí. Tato část sběru dat zahrnovala návštěvu Regionálního muzea ve Žďáře nad Sázavou, kde bylo potřeba projít několik tisíc fotografií z té doby a pomocí nich a pamětníků dát dohromady podobu tehdejší maloobchodní sítě. Data z období před rokem 1989 proto mohou být nepřesné či nekompletní.

3 TEORETICKÉ PŘÍSTUPY MALOOBCHODU

3.1 Maloobchod a město

Pojem maloobchod je velmi těžce definovatelný a v různých publikacích nacházíme různé definice tohoto pojmu. Maloobchod Szczyrba (2006) definuje jako podnik (činnost), zahrnující nákup od velkoobchodu nebo od výrobce a jeho prodej bez dalšího zpracování konečnému spotřebiteli. Podle Živnostenského zákona¹ je maloobchod chápán jako nákup a prodej zboží za účelem jeho prodeje spotřebiteli. Pokud se podíváme do zahraničí, slovenští autoři Križan a Lauko (2014) popisují maloobchod jako výměnu, která zprostředkovává oběh zboží mezi výrobcí a jeho přesun k spotřebiteli. Podle publikaci Moderní marketing (Kotler, 2007) se maloobchod zabývá činnostmi, které se týkají prodeje zboží přímo konečným spotřebitelům pro jejich osobní, neobchodní spotřebu.

Současný stav a prostorové rozmístění služeb (maloobchodu) je výsledkem dlouhodobého vývoje. V této souvislosti můžeme pohlížet na celospolečenské trendy a jejich dopady, jakými jsou industrializace a urbanizace, kteří měli za následek koncentraci tohoto sektoru hospodářství do měst. Tento stav se ovšem mění a postupně můžeme sledovat v zázemí některých západoevropských a severoamerických měst decentralizační trend ve směru z centra do suburbánní zóny (Križan, Lauko, 2014).

3.2 Maloobchodní síť a její prostorové uspořádání

Szczyrby (2006) charakterizuje maloobchodní síť jako soubor obchodně provozních jednotek, které se zaměřují na prodej zboží spotřebiteli. Maloobchodní síť člení na:

- **stacionární (stálou, základní)** = síť pevných stanovišť fungujících po celý rok
- **ambulantní (sezónní, doplňkovou)** = síť tvořena jednotkami používanými pro nabídku při krátkodobém zvýšení poptávky

¹ Zákon č. 455/1991 Sb.

Rozmístění maloobchodní sítě není náhodné a řídí se jistými pravidly a principy s cílem uspokojit potřeby prodejců a spotřebitelů. Při hodnocení prostorového uspořádání maloobchodní sítě v sídelních útvarech se v geografii uplatňují tři základní principy jeho formování: relativní rovnoměrnost vytváření a koncentrace maloobchodní sítě, hierarchie maloobchodní sítě a komplexnost maloobchodní sítě (Križan, Lauko, 2014).

Jedním z faktorů, který má významný vliv na rozložení maloobchodní sítě, je prostorové rozmístění obyvatelstva v sídelní struktuře. Těsný vztah mezi sídlem a maloobchodní sítí je vyjádřen pomocí vybavenosti sídla maloobchodem. Jde o velmi úzké propojení, které však vykazuje nerovnocenný vztah, kdy ve většině případů maloobchod dosahuje vyšší koncentrace, než vykazuje obyvatelstvo (Haggett, 1965; Berry, 1967 In Szczyrba, 2006).

4 TRANSFORMACE PROSTOROVÉ STRUKTURY MALOOBCHODNÍ SÍTĚ

Abychom pochopili, co se odehrává v oblasti maloobchodu, a mohli jsme předvídat další vývoj v následujících letech, je nutné se podívat do minulosti a poznat širší souvislosti vývoje maloobchodní sítě na našem území od počátku 20. století. Maloobchod na našem území byl ovlivněn historickými událostmi, jako např. vznik první republiky, světové války, vláda komunistů a v neposlední řadě rok 1989, kdy dochází k transformaci ekonomiky. Z hlediska vývoje maloobchodu před rokem 1989 a po roce 1989 vymezil Szczyrba (2006) tři období. Každé z těchto období je charakteristické svým vývojem a procesy, které je ovlivňují. Byla vymezena období:

- mezi světovými válkami
- centrálně plánované ekonomiky (CPE)
- ekonomické transformace po roce 1989, které trvá dodnes

4.1 Transformace maloobchodu

Po roce 1989 došlo v důsledku transformačních změn v Česku k výrazným změnám v oblasti vnitřního obchodu a právě maloobchod prodělal zásadní přeměnu. Toto období bylo charakteristické rozpadem státních podniků, přeměnami vlastnických forem, vznikem nových obchodních subjektů, příchodem zahraničních investorů, růstem prodejní plochy atd. První období transformace se nazývá atomizace, druhé potom období internacionalizace v maloobchodě (období expanze), (Spilková, 2012).

Atomizace v maloobchodě

Proces atomizace maloobchodu je příznačný pro postkomunistické státy v souvislosti se změnou politicko-ekonomických podmínek. Maloobchod se v nich vyvíjel v odlišných podmínkách než v ostatních státech. Centrálně řízené hospodářství a izolovanost od okolních trhů jistým způsobem konzervovala maloobchodní status, na který neměly vliv globalizační trendy. Ty se začaly projevat po přechodu na tržní hospodářství, přičemž první výraznější transformační proces v maloobchodě byl proces atomizace maloobchodu. Proces atomizace maloobchodu se v různých státech projevuje

různou intenzitou a taktéž v různých časových obdobích s odlišnou délkou trvání (Křižan, Lauko 2014).

Mitříková (2008) In Křižan a Lauko (2012) uvádí, že transformační proces atomizace je ve své první fázi spojený se změnou společensko-ekonomických podmínek a změnou politického prostředí. Jedná se o období první poloviny 90. let 20. století.

Atomizace obchodu byla prostorově charakteristická rozříštěním struktury maloobchodu s prvními znaky decentralizace a dekoncentrace maloobchodní sítě. V tomto obchodí ještě nemají zahraniční maloobchodní řetězce významný vliv na maloobchodní síť a její transformaci. Atomizace měla za následek zvýšení počtu prodejen a zároveň snížení počtu obyvatel na prodejnu, prodejní plocha výrazně rostla a s tím byl spojený i zvyšující se plošný standard (prodejní plochy v m² připadající na 1 resp. 1000 obyvatel), (Spilková, 2012). Na tuzemském trhu se začínají objevovat zahraniční společnosti Julius Meinl, Delvita nebo Ahold.

Internacionalizace v maloobchodě

Od 2. poloviny 90. let 20. století se na našem území setkáváme s druhou formou transformace tzv. internacionalizací. Internacionalizaci maloobchodu můžeme definovat jako proces, kdy firma, obchody či jiné formy maloobchodní distribuce působí ve více jak jedné zemi (Křižan, Lauko, 2014). V té době se na našem území plně rozvíjí formy maloobchodu, jako jsou diskonty, supermarkety či hypermarkety. Vzhledem k tomu, že zahraniční maloobchodní řetězce na tuzemský trh expanzivně pronikají, můžeme toto období nazývat jako období tzv. expanze.

4.2 Maloobchod v meziválečném období

V meziválečném období Československa byly základem distribuce maloobchodního zboží tzv. jednotkové krámy. V rámci prosazování obchodních domů dochází ke konkurenci a hlavně koncentraci maloobchodních odvětví. Obchodní domy se brzy po svém vzniku staly předmětem ostrých útoků ze strany majitelů jednotkových krámů, neboť v nich spatřovali nečestnou konkurenci (Starzychná a Steiner, 2000 In Szczyrba, 2005).

V období první republiky se v maloobchodní síti objevují tzv. řetězcové, sortimentně úzce specializované obchody. Specifickým typem těchto druhů obchodů byly prodejny

s jednotnými cenami, orientující se na minimální ceny. Většinou prodávaly potřeby pro domácnost, drobné drogistické potřeby, zboží, které bylo označováno jako „bazarové“. Charakteristickým rysem maloobchodní sítě mezi dvěma světovými válkami byla územní heterogenita podmíněná stupněm urbanizace (Szczyrba, 2005).

Starzychná a Steiner (2000) In Szczyrba (2005) uvádí, že dominantní postavení ve stupni rozvoje maloobchodu patřilo pražské oblasti, liberecko-jablonecké a brněnské oblasti. Střední úroveň vybavenosti náležela severočeské hnědouhelné oblasti, západočeské, plzeňské a severovýchodní oblasti Čech. Naproti tomu omezená nabídka byla v regionech jižních a jihozápadních Čech, Českomoravské vysočině, Jesenicku a v některých horských pohraničních okresech.

4.3 Maloobchod v období CPE

Situace v maloobchodě po 2. světové válce se až do roku 1948 vyvíjela velmi dobře. Rok 1948 byl zlomový a nepříznivý pro soukromý sektor. Nastala rychlá a cílená likvidace a zestátnění ve prospěch státních podniků vzniklých na bázi znárodněných zkonfiskovaných majetků a spotřebních družstev. Likvidace soukromého vlastnictví v obchodě byla u nás největší ze všech socialistických států východní Evropy (Krol a Steiner, 1997 In Szczyrba, 2005).

Maloobchod byl po roce 1948 rozdělen na státní a družstevní a na konci období centrálně plánované ekonomiky byla maloobchodní síť snížena na čtvrtinu výchozího předválečného stavu. V západní Evropě byl tento pokles prodejen doprovázen dostatečným růstem jejich průměrné velikosti a byla obměněna struktura. Tato situace ale nebyla typická pro ČR, spíše naopak. V ČR došlo k snížení nejen rozsahu prodejní plochy, ale i kvality nabízeného maloobchodního zboží. Za nejbouřlivější období pro poválečný český maloobchod je možné označit 50. a 60. léta. Výrazné úbytky, které nastaly v rozmezí let 1953-1970 (zhruba o 20%), souvisely především s cílenou přestavbou sítě, zavíráním zchátralých či jinak nevyhovujících prodejen a spojováním některých jednotek ve větší prodejní celky. Od poloviny 50. let byly budovány zejména samoobsluhy s potravinami, od poloviny 60. let i obchodní domy a nákupní střediska. Hlavně díky nim dochází i v ČR ke zvyšování celkové prodejní plochy maloobchodní sítě (Szczyrba, 2005).

Tento kapacitní vývoj maloobchodní sítě pokračoval i v 70. a 80. letech 20. století. V tomto období dochází k vývoji samoobsluh v období let 1970-1989, a to ze 7250 na 9228 (127,3%). Ještě výraznější byl vývoj ve skupině obchodní domy a nákupní střediska, kde došlo ve stejném období k trojnásobnému růstu počtu jednotek (z 273 na 815). I přesto se tuzemské maloobchodní síť, ve srovnání s vyspělejší západní Evropou, vyznačovala zásadními strukturálními diferencemi (Szczyrba, 2005).

4.4 Transformace obchodu po roce 1989

V důsledku transformačních změn v Česku po roce 1989 došlo k zásadní změně podmínek v oblasti vnitřního obchodu a právě maloobchod jako část odvětví obchodu prodělal za tuto dobu zřejmě nejmarkantnější změny a stal se jedním z nejdynamičtějších odvětví národního hospodářství. Maloobchod byl v 90. letech minulého století charakterizován nejen rozpadem státních podniků, ale též přeměnami vlastnických forem, nově vzniklými obchodními subjekty, příchodem zahraničních investorů, obrovským růstem prodejních ploch, vzestupem počtu pracovníků v maloobchodě, modernizací maloobchodní sítě i zlepšením úrovně obsluhy a postupným zlepšováním technologické účinnosti provozu velkých obchodních jednotek. V první polovině docházelo spíše k atomizaci sítě maloobchodních prodejen vznikem velkého počtu nových malých provozoven, v druhé polovině byl vývoj maloobchodu poznamenán aktivitami maloobchodních řetězců, které provozují v převážné míře zahraniční společnosti, a také zánikem neefektivních prodejen v malých obcích. Podle Drtiny (1996) In Spilková (2012) se pak „maloobchodní síť, kterou jsme zdědili z předešlé éry, vyznačovala nízkou kapacitou, nízkou kvalitou a nevhodnou strukturou“ (Spilková, 2012).

V roce 1990 byla velmi rozšířená představa o tom, že se velké podniky rozdělí na podniky menší. Posílení jejich finančních možností mělo přinést spojování s cizími firmami formou joint venture². Tento scénář však nezajišťoval dostatečnou konkurenci, neboť začínající obchodníci byli v ekonomicky nevýhodné situaci vůči existujícím obchodním strukturám, a navíc vytvářel nebezpečí nových monopolů. Za základní principální krok byla proto zvolena varianta přechodu od centrálně plánované

² forma investování do rizikových oblastí, kdy se investující subjekty spojí a vytvoří nový vedle stojící podnik, který je založen pro přesně určenou akci a obvykle na omezenou dobu

ekonomiky k tržní přes zásadní změnu vlastnických poměrů. Soukromý sektor se měl rozvíjet dvěma směry:

- 1) privatizací majetku alokovaného v dosavadních státních podnicích soukromým subjektům a
- 2) vstupem nových soukromých podnikatelských subjektů do ekonomiky (Jindra in Pražská a Jindra et. al., 1997 In Szczyrba, 2005).

Liberalizace ekonomického prostředí počátkem 90. let minulého století a tzv. atomizace maloobchodu vyvolala rozsáhlé jak kvantitativní, tak i kvalitativní změny v odvětví. Na maloobchodním trhu se objevila celá řada nových maloobchodních jednotek, které přirozeně začaly vyplňovat stávající mezery v občanské vybavenosti a nahrazovaly původní maloobchodní jednotky (Szczyrba, 2000b In Szczyrba, 2005).

Vývoj maloobchodu ve městech procházel v transformačním období změnami ve formě posílení plošného a obslužného standardu. Města obecně z pohledu maloobchodní transformace prošla nejdynamičtější vývojem, který zdůraznil jejich přirozené střediskové postavení v sídelním systému. Zatímco dříve byl maloobchod soustředěn hlavně v centru města, nově se vývoj ve městech ubírá směrem prostorové expanze do míst, která byla před transformací maloobchodně podvybavená (např. sídlištní celky nebo průmyslové zóny). Nejvýraznější změny byly především ve vývoji velkoplošné maloobchodní sítě, která souvisí se vstupem zahraničních obchodních řetězců na tuzemský maloobchodní trh v druhé polovině 90. let minulého století. Výsledkem dosavadního průběhu transformace maloobchodu v Česku byl tak dynamický růst počtu podnikatelů v obchodě (Szczyrba, 2005).

5 PRAKTICKÁ ČÁST

Následující část práce se zabývá analýzou maloobchodní sítě na území města Žďár nad Sázavou před a v období transformace maloobchodu na našem území. Důraz je kladen na prostorové změny maloobchodní sítě a na změny v sortimentních kategoriích maloobchodu. Situace je popsána v rámci základních sídelních jednotek a v závěru práce i v rámci autorem vymezených morfogenetických zón.

5.1 Vymezení zkoumaného území

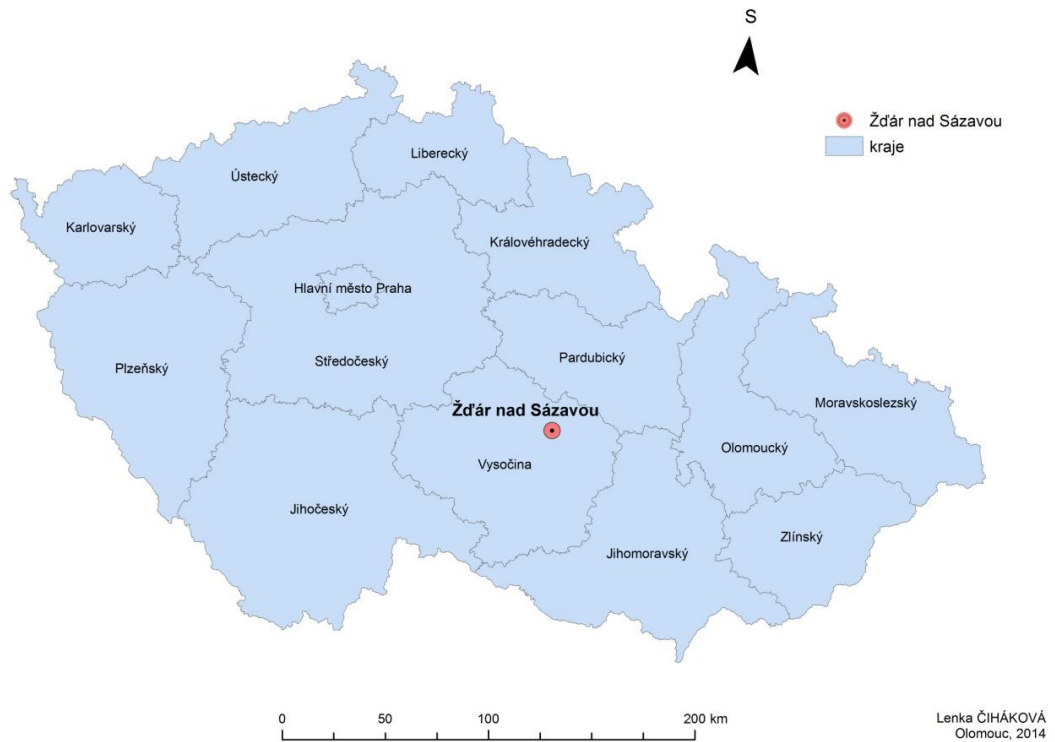
Pro provedení geografické analýzy maloobchodní sítě bylo vybráno město Žďár nad Sázavou. Žďár nad Sázavou je od roku 1949 okresním městem stejnojmenného okresu v severovýchodní části kraje Vysočina (Obr. 1) s počtem obyvatel 21 669³.

Díky změnám, které přinesl únor 1948, je Žďár nazýván městem socialistické řízené industrializace a kolektivizace, jehož infrastruktura a nárůst počtu obyvatel byl způsoben rozhodnutím o umístění strojírenského podniku Žďas v 60. letech minulého století. S příchodem nových pracovníků bylo potřeba vystavět nové sídlištní celky a s tím byl spojen růst maloobchodní sítě města v důsledku nedostačující nabídky zboží jak potravinářského, tak i průmyslového sortimentu. Asanace, která byla nařízena v 70. letech 20. století, vedla k tomu, že byly zbořeny historické domy na náměstí a na jejich místě byly vystavěny obchodní domy.

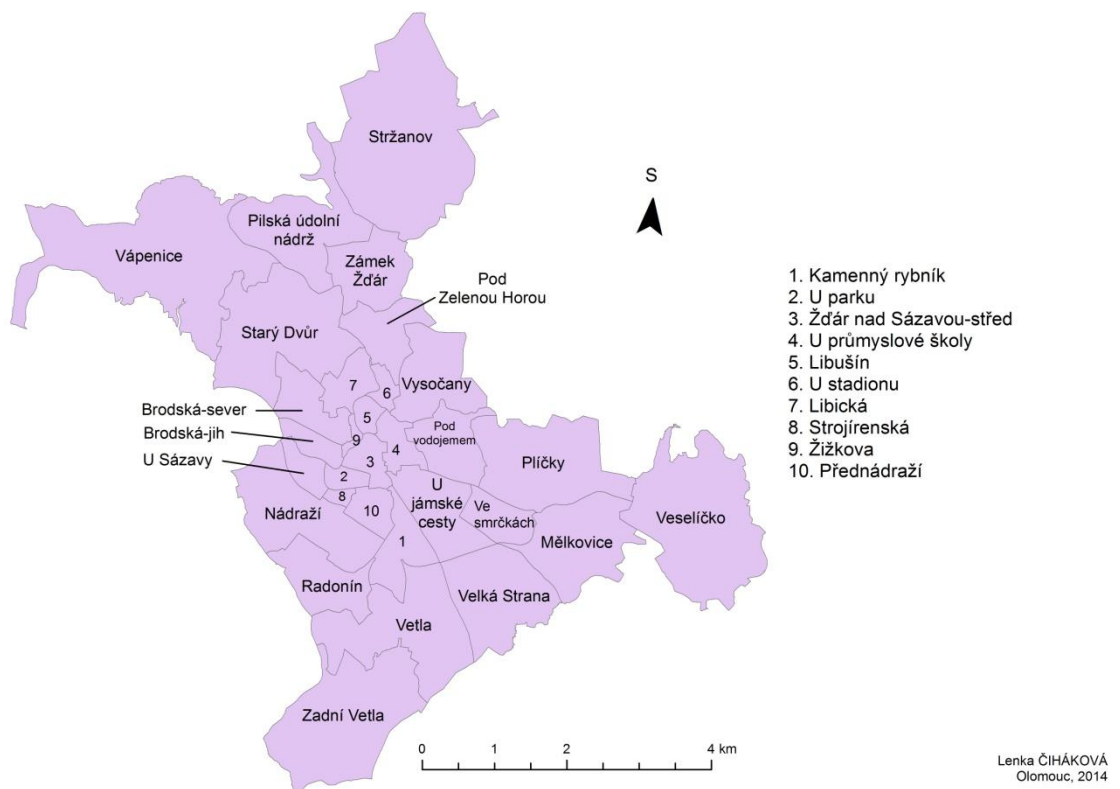
Maloobchodní analýza byla provedena na celém území města a její výsledky jsou vztaženy k základním sídelním jednotkám (dále jen ZSJ), kterých se ve Žďáře nachází celkem 31 (Obr. 2).

Celkem čtyři ZSJ jsou trvale neobydleny (Vápenice, Ve smrčkách, Zadní Vetla a Žižkova) a v osmi nejsou lokalizovány žádné maloobchodní jednotky (Libická, Pilská údolní nádrž, Plíčky, Radonín, Starý Dvůr, Vápenice, Velká Strana a Zadní Vetla).

³ stav k 1. 1. 2014 (Český statistický úřad, 2014)

Obr. 1 Lokalizace města Žďár nad Sázavou v rámci České republiky
(Zdroj: ArcGIS, vlastní úprava)

Obr. 2 Základní sídelní jednotky města Žďár nad Sázavou v roce 2013
(Zdroj: ArcGIS, vlastní úprava)

5.2 Transformace maloobchodu města Žďár nad Sázavou

V poválečném období byla maloobchodní síť roztržena do malých prodejen a maloobchod celkově byl velmi špatně vybavený. Byli zde lokalizováni drobní soukromí obchodníci, dvě prodejny družstva "Předvoj" a jedna prodejna družstva "Rozvoj". Do roku 1948 bylo ve městě celkem 48 drobných prodejen v členění: 19 prodejen koloniálního a smíšeného zboží (z toho 3 družstevní), 9 řeznických prodejen, 12 prodejen pekařství, 4 prodejny tabáku, 3 cukrárny a prodejna zeleniny a 1 prodejna mléka (Městský národní výbor, 1988).

Vliv na nárůst počtu obyvatel zejména po roce 1951 měla výstavba strojírenského podniku ŽĎAS, kdy došlo k vysokému tempu bytové výstavby a počet obyvatel se zvýšil z 4 936 v roce 1950 na 10 305 v roce 1961. Díky těmto průmyslovým změnám a změnám v infrastruktuře bylo městečko povýšeno na město a v roce 1949 poté i na okresní město, kterým bylo do té doby nedaleké Nové Město na Moravě. Tato doba je charakteristická svými organizačními změnami u provozovatelů jednotlivých obchodních činností. Byly budovány nové prodejní kapacity v rámci bytové výstavby, které měly pokrýt nejenom denní potřeby obyvatelstva. Po roce 1960, kdy byl utvořen okres Žďár nad Sázavou s novou územní působností, dochází v maloobchodě k organizačním změnám. Došlo k novému uspořádání obchodní činnosti. Byly ustaveny krajské podniky průmyslového zboží (DP, DZ, obuv, Drogerie, Klenoty), krajské obchodní podniky Textil a Oděvy. Potravinářské prodejny byly řízeny okresními podniky Pramen (Městský národní výbor, 1988).

Výrazně neuspokojivá situace byla v prodejnách státního sektoru potravinářského zboží, jejichž počet se po roce 1960 zvýšil na 31 jednotek. Jendotky potravinářského zboží byly budovány jednak v centru, ale i v sídlištní výstavbě. První nová prodejna byla uvedena do provozu v roce 1954 jako obchodní středisko (potravin, maso, zelenina) v Engelsově ulici – dnešní Stalingrad (ZSJ Brodská-sever). Kolem roku 1970 docházelo k uzavírání malých nevyhovujících prodejen vlivem výstavby kapacitně větších prodejen, tudíž došlo ke snížení počtu v roce 1987 na 21 prodejen, ale prodejní plocha se za uplynulých 40 let zvýšila téměř 4krát (Tab. 1), (Městský národní výbor, 1988).

V jednotlivých částech města zabezpečuje obchodní činnost družstevní sektor – spotřební družstvo Jednota. Je zde lokalizováno 17 prodejen potravinářského nebo

smíšeného zboží. Kromě toho, přímo ve městě, je v provozu 1 prodejna potravin a jedna s prodejem stavebnin. V sortimentu průmyslového zboží bylo dosaženo vysokého tempa rozvoje a růstu. Po zahájení bytové výstavby byly kromě prodejen potravinářského zboží budovány i prodejny s průmyslovým zbožím (Městský národní výbor, 1988).

V roce 1951 mělo město 17 prodejen průmyslového zboží, ale v průběhu následujících let byla většina těchto nevyhovujících prodejen upravena a vybudovány nové, ve většině případů i samoobslužné prodejny. Celkový počet prodejen průmyslového zboží se zvýšil na 28 a prodejní plocha se zvýšila z 1 268 m² v roce 1951 na 6 837 m² na konci 80. let 20. století (Tab. 2), (Městský národní výbor, 1988).

Tab. 1 Vývoj v sortimentu potravinářského zboží ve Žďáře nad Sázavou v letech 1951 - 1987

Ukazatel	1951	1960	1970	1980	1987
počet prodejen	28	31	25	20	21
prodejní plocha (m ²)	584	1 230	1 320	2 350	2 747
maloobchodní obrat (tis. Kčs)	-	41 000	66 000	113 000	147 660

Zdroj: Městský národní výbor (1988)

Tab. 2 Vývoj v sortimentu průmyslového zboží ve Žďáře nad Sázavou v letech 1951 - 1987

Ukazatel	1951	1960	1970	1980	1987
počet prodejen	17	18	24	25	28
prodejní plocha (m ²)	1 268	1 925	2 578	4 883	6 837

Zdroj: Městský národní výbor (1988)

5.3 Změny v maloobchodních trendech města Žďár nad Sázavou

Dle Dokoupila (1995) In Slezáček (2010) docházelo přibližně od 70. let minulého století k velkému urbanistickému přetěžování historického jádra díky koncentraci občanské vybavenosti do centra. Na Obr. 3 můžeme tento trend pozorovat jak před rokem 1989, tak i v roce 2013.

Mezi koncem 80. let 20. století a rokem 2013 došlo v maloobchodní síti k zásadním změnám (Tab. 3). Počet prodejen vzrostl z 64 před rokem 1989 na 297 v roce 2013. Celková prodejní plocha se zvýšila více jak trojnásobně a v jednotlivých sortimentních kategoriích můžeme taktéž pozorovat velký nárůst.

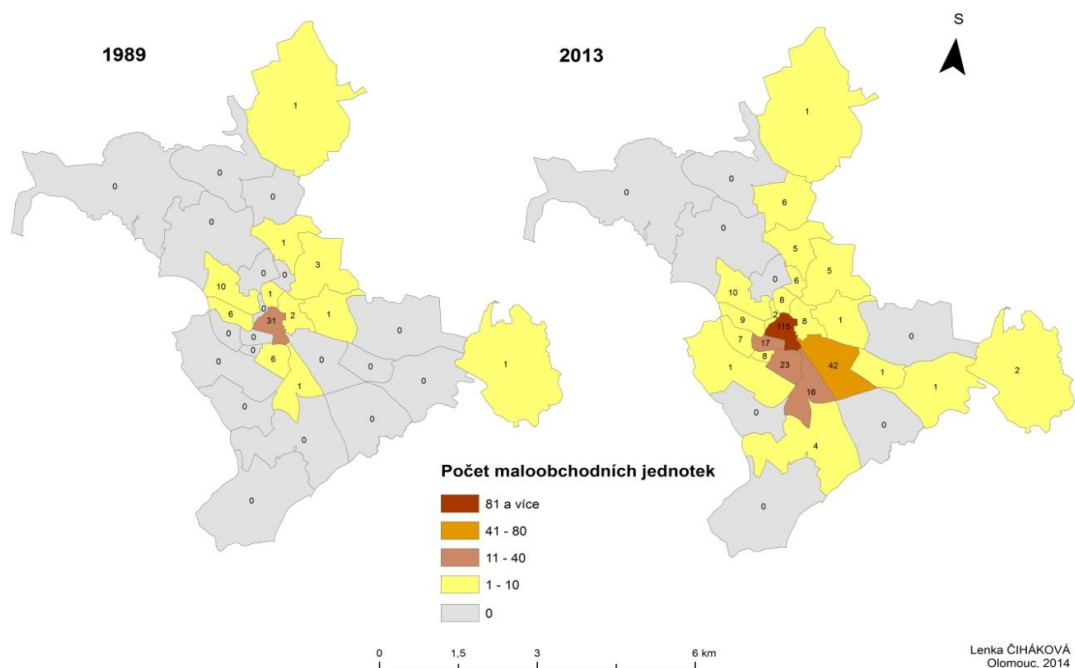
Faktorem, který významně urychlil postupné vyrovnávání nedostatečné maloobchodní vybavenosti, je nástup mezinárodních řetězců na český trh v polovině 90. let (Mulíček, 2007a In Slezáček, 2010). Od roku 1995 dochází k rozvoji tzv.

supermarketů. Ve Žďáře se objevují mezi prvními Julius Meinl⁴ a Albert. V roce 1997 na český trh vstupují diskonty Penny Market a Lidl. K dynamickému rozvoji hypermarketů dochází od roku 1998, ve Žďáře nad Sázavou jsou v současné době lokalizovány hypermarkety Kaufland a Hypernova. Současný stav je: tři diskonty (2krát Penny Marketu, Lidl), jeden supermarket (Albert) a dva hypermarkety (Kaufland a Hypernova). Lokalizace těchto maloobchodních jednotek, společně s jejich prodejní plochou, je zobrazena na Obr. 4. Mezinárodní řetězce se podílejí hlavně na zvyšující se prodejní ploše maloobchodních jednotek.

Tab. 3 Změny v základních charakteristikách maloobchodní sítě města Žďár nad Sázavou před rokem 1989 a v roce 2013

	počet obyvatel	prodejny celkem	celková PP [m ²]	sortimentní skupiny						
				potr	zdrav	oděv	drog	pap	elek	ost
před rokem 1989	23 191 ⁵	64	9 584	19	3	12	2	7	2	17
rok 2013	22 328	297	37 873	47	16	55	13	34	24	108

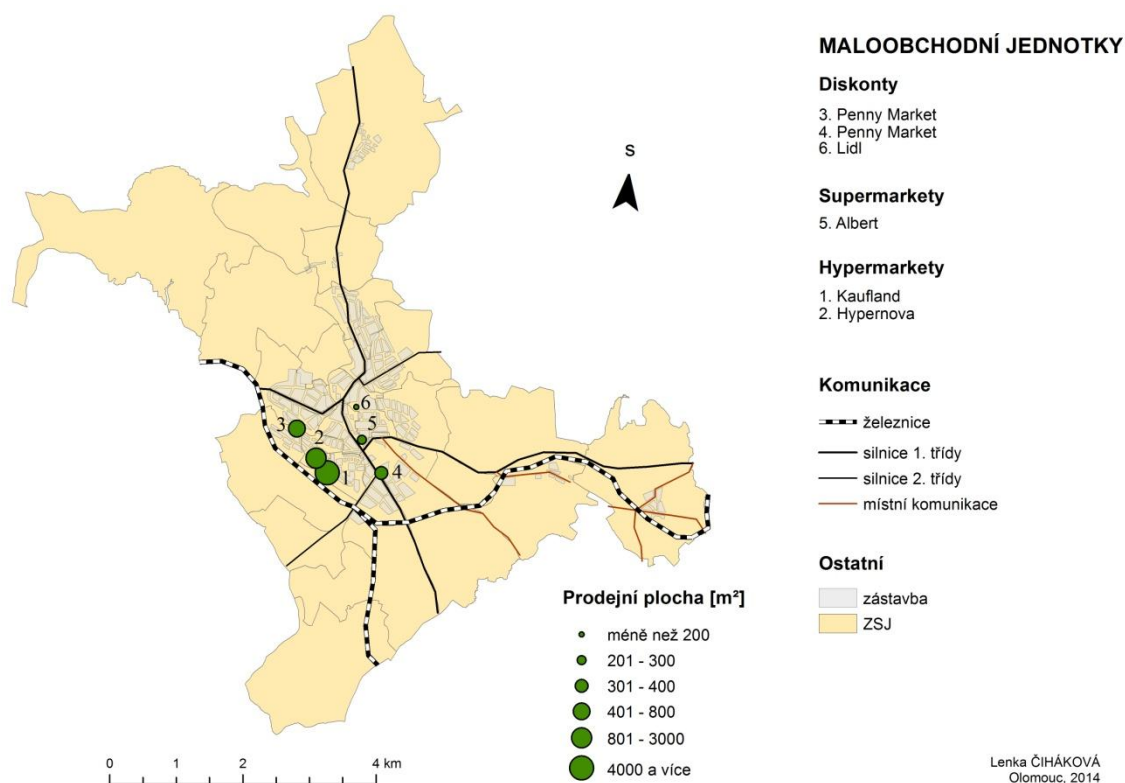
Zdroj: vlastní šetření, Městský národní výbor (1988), Český statistický úřad (1994), Statistický lexikon obcí ČR 2013
Pozn. PP-prodejní plocha [m²]

Obr. 3 Počet maloobchodních jednotek ve Žďáře nad Sázavou v porovnání před rokem 1989 a v roce 2013 (Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

⁴ ve Žďáře nad Sázavou se nacházely 2 pobočky této zahraniční společnosti, jedna na Nádražní ulici a druhá na Studentské ulici, po roce 2005 převzala firma Ahold prodejny Julius Meinl, na Studentské ulici se nyní nachází supermarket Lidl, maloobchodní jednotka na Nádražní ulici je v současné době nevyužita

⁵ počet obyvatel k 1. 1. 1991 (Český statistický úřad, 1994)

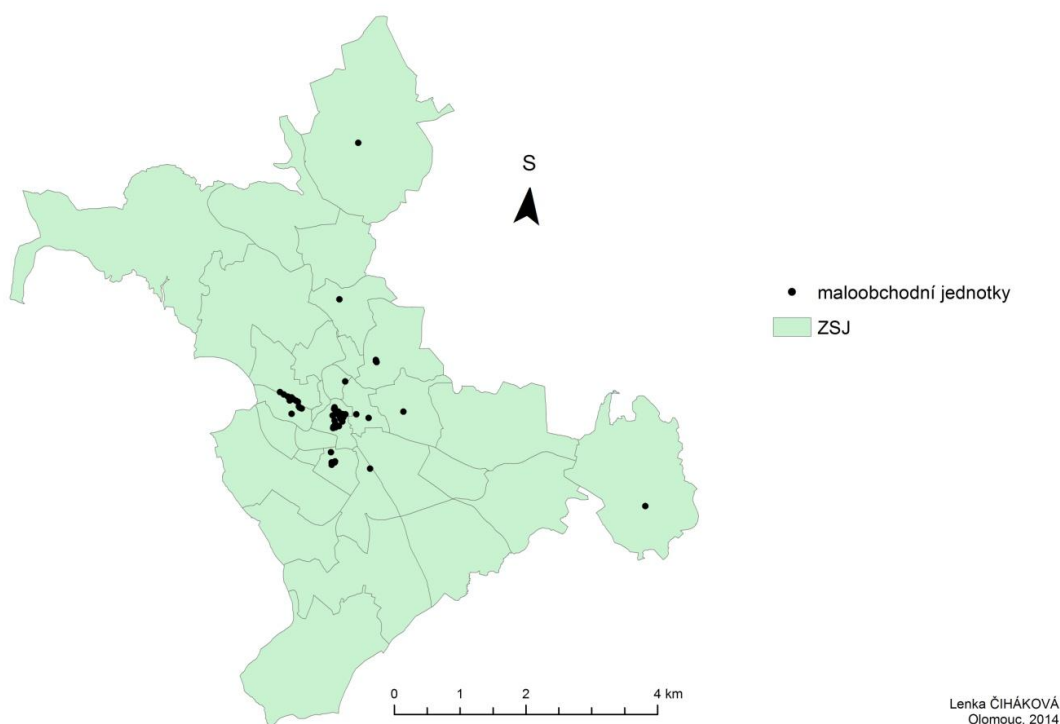
Obr. 4 Lokalizace diskontů, supermarketů a hypermarketů ve Žďáře nad Sázavou v roce 2013
 (Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

5.4 Změny prostorové lokalizace maloobchodních jednotek

Na konci 80. let 20. století bylo ve Žďáře nad Sázavou zmapováno přibližně 64 maloobchodních jednotek, které byly lokalizovány pouze v rámci dvanácti ZSJ (z celkových 31). Polovina maloobchodních jednotek se nacházela v centru města (ZSJ Žďár nad Sázavou-střed). Dalšími nejpočetnějšími základními sídelními jednotkami byly Brodská-sever (10 maloobchodních jednotek) a Brodská-jih (6 maloobchodních jednotek). Tyto ZSJ patřily k územním jednotkám, ve kterých byla vysoká koncentrace obyvatelstva⁶. Nejvyšší počet obyvatel byl lokalizován v ZSJ U průmyslové školy⁷, kde se nacházely pouze dvě maloobchodní jednotky. V ostatních ZSJ byly většinou umístěny jen prodejny se zbožím denní potřeby (Obr. 5).

⁶ Brodská-jih – počet obyvatel 2 169 (k 1. 1. 1991), Brodská-sever – počet obyvatel 3 749 (k 1. 1. 1991)

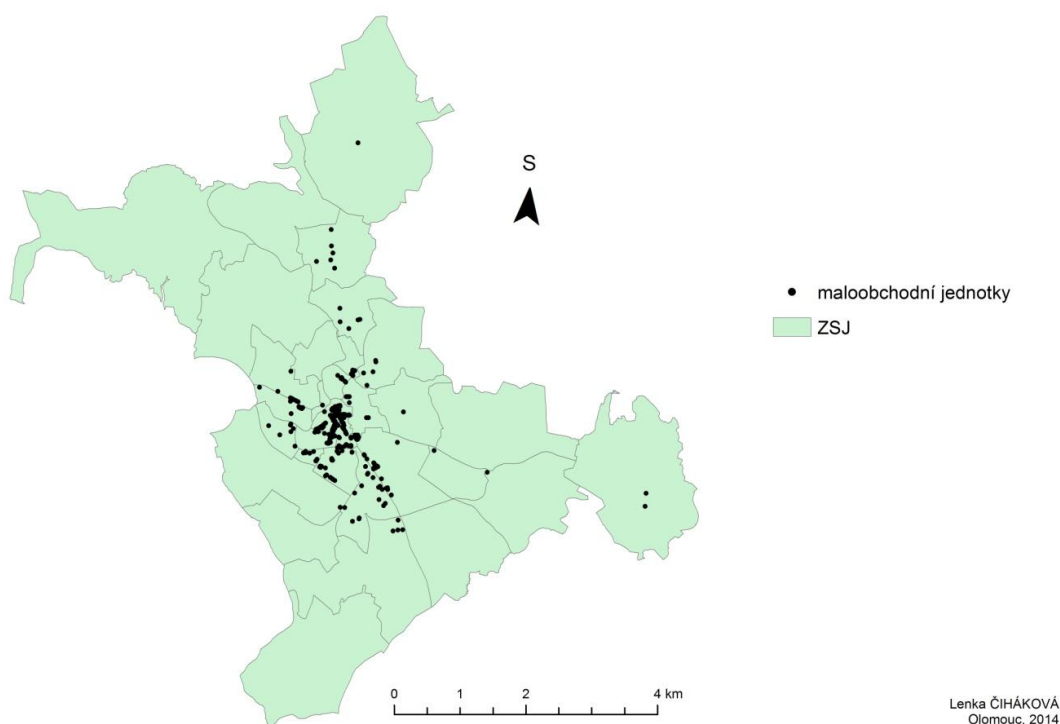
⁷ U průmyslové školy – počet obyvatel 5 183 (k 1. 1. 1991)

Obr. 5 Prostorová koncentrace maloobchodních jednotek ve Žďáře nad Sázavou na konci 80. let 20. století
(Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

V roce 2013 bylo ve Žďáře sečteno 297 maloobchodních jednotek (Obr. 6). V centru města (ZSJ Žižkova) je lokalizována 115 jednotek. Období transformace maloobchodní sítě s sebou přináší nejenom vstup zahraničních společností na český trh, ale i proces decentralizace, kdy se maloobchodní jednotky přesouvají do okrajových částí města. Většinou se jedná o ZSJ, ve kterých před rokem 1989 nebyl lokalizován žádný maloobchod. ZSJ U jámské cesty je sídelní jednotkou, kde je lokalizována velká část průmyslu města Žďár nad Sázavou a současně se zde nachází 42 maloobchodních jednotek.

Historické centrum stále hraje nejdůležitější roli v maloobchodní síti, ale jsou zde lokalizovány pouze maloobchodní jednotky s malou prodejní plochou do 100 m². U větších maloobchodních jednotek (nad 100 m²) dochází k decentralizaci do okrajových částí města poblíž průmyslových zón, které jsou lépe dopravně dostupné pro obyvatele z okolních obcí.

Obr. 6 Prostorová koncentrace maloobchodních jednotek ve Žďáře nad Sázavou v roce 2013
(Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

5.5 Změny počtu maloobchodních jednotek jednotlivých sortimentních kategorií

Před rokem 1989 nebyl nabízený sortiment nijak pestrý. Převládají prodejny s potravinami (20 maloobchodních jednotek), ostatní prodejny (17 maloobchodních jednotek), textil a obuv (12 maloobchodních jednotek), papír, hračky, sport (6 maloobchodních jednotek), zdravotnické potřeby (3 maloobchodní jednotky) a nejmenší zastoupení měly sortimentní kategorie drogerie a elektro (po 2 maloobchodních jednotkách).

Při pohledu na Obr. 7, kde je zachycena sortimentní struktura maloobchodní sítě, můžeme vidět nárůst ve všech sortimentních kategoriích. Tento jev není nijak překvapující, jelikož porovnáváme období před rokem 1989, před transformací, s rokem 2013. Právě pro transformační období je typický nárůst jednotlivých sortimentních kategorií v důsledku vstupu zahraničních společností na trh a rozšíření specializovaných prodejen. K nejvyššímu nárůstu došlo v kategorii ELEK (index změny 12%), kdy se ve městě před rokem 1989 nacházely pouze 2 prodejny, v současnosti jich je 24. Tento stav

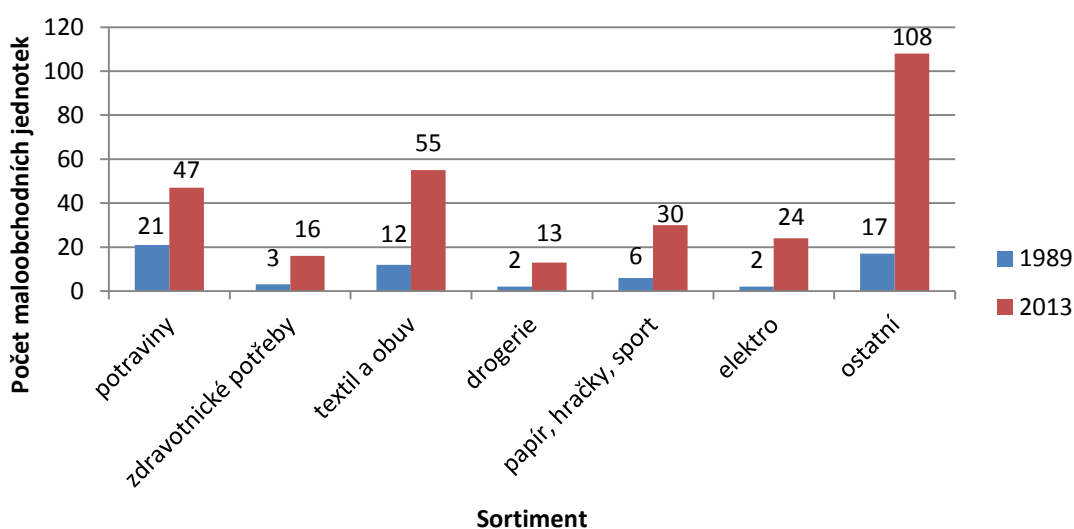
před rokem 1989 ale plně uspokojil poptávku po daném sortimentu. Další kategorií, kde došlo k vysokému nárůstu, byla DROG (index změny 6,5%). Drogistické zboží bylo ovšem dostupné např. i v širokosortimentních prodejnách potravin. Naopak nejmenší nárůst můžeme sledovat u sortimentní kategorie POTR (index změny 2,24%). Většina prodejen sortimentu potravin je v současnosti lokalizována na stejném místě, přibyly super a hypermarkety, soukromé pekárny a cukrárny a vinotéky. U maloobchodních jednotek sortimentu POTR dochází v současnosti převážně k růstu prodejní plochy, na rozdíl od počtu prodejen, který v současnosti klesá či stagnuje.

Pokud porovnáme počty prodejen potravinářského a nepotravinářského sortimentu v jednotlivých obdobích (Tab. 4), tak si můžeme všimnout, že index změny je vyšší u nepotravinářského zboží, 5,81%. Bohužel vzhledem k absenci dat o prodejní ploše jednotlivých sortimentních skupin maloobchodních jednotek před rokem 1989 nemůžeme hodnotit vývoj prodejní plochy.

Tab. 4 Počet prodejen, prodejní plocha a index změny počtu prodejen ve Žďáře nad Sázavou v porovnání před rokem 1989 a v roce 2013

sortiment	počet prodejen celkem		celková PP [m ²]		index prodejen 2013/1989 [%]
	před 1989	2013	před 1989	2013	
potraviny	21	47	-	11 393	2,24
nepotraviny	43	250	-	26 480	5,81
celkem	64	297	9 584	37 873	4,64

Zdroj: vlastní šetření, Městský národní výbor (1988)

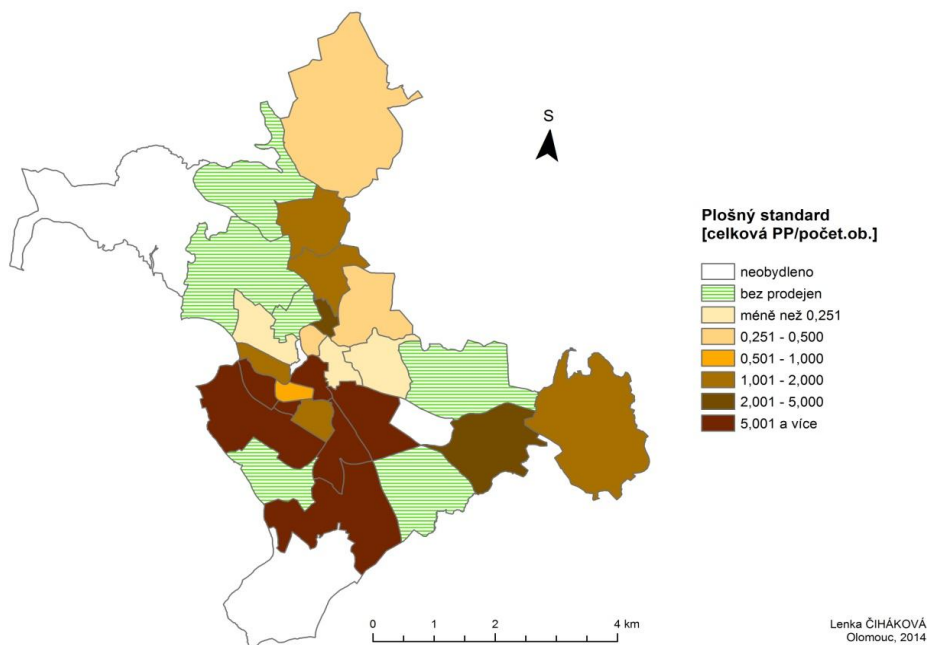

Obr. 7 Struktura sortimentu maloobchodních jednotek ve Žďáře nad Sázavou před rokem 1989 a v roce 2013 (Zdroj: vlastní šetření)

5.6 Rozložení plošného standardu

Jedním z indikátorů stavu maloobchodní sítě v území je plošný standard, který vyjadřuje podíl prodejní plochy, připadající na jednoho obyvatele. Zde je nutné podotknout, že výpovědní hodnoty tohoto ukazatele (a to zejména na úrovni menších územních jednotek) jsou vždy významně ovlivněny lokalizací velkých maloobchodních jednotek (Muliček, 2009).

Plošný standard pro celé území města Žďár nad Sázavou v roce 2013 je 1,70 m²/ob. (podíl celkové PP na 1 obyvatele). Při porovnání s hodnotou pro Českou republiku 1,08 m²/ob. (Incoma Research, 2009 In Muliček, 2009) můžeme vidět, že plošný standard je vyšší, než průměr ČR. To je dáno relativně velkou prodejní plochou na nízký počet obyvatelstva (37 873 m²/22 328 obyv.). Plošný standard koresponduje s vývojem celkové prodejní plochy a demografickou velikostí příslušné ZSJ. Z tohoto úhlu pohledu je také nutno se dívat na vyšší hodnoty plošného standardu v populačně menších částech území (Muliček, 2009). Obr. 8 nám ukazuje plošný standard v jednotlivých ZSJ. Jak již bylo zmíněno, základní sídelní jednotky, kde je nízký podíl populace, mají vyšší hodnoty (ZSJ Nádraží, ZSJ U Sázavy, ZSJ Vetla, ZSJ Kamenný rybník, atd.). Naopak nejnižšího plošného standardu dosahují části ZSJ Brodská-sever, ZSJ Pod vodojemem, ZSJ U průmyslové školy nebo ZSJ Libušín). Vyšší hodnoty obecně nabývají územní jednotky poblíž centra, naopak méně vybavená je severní část města.

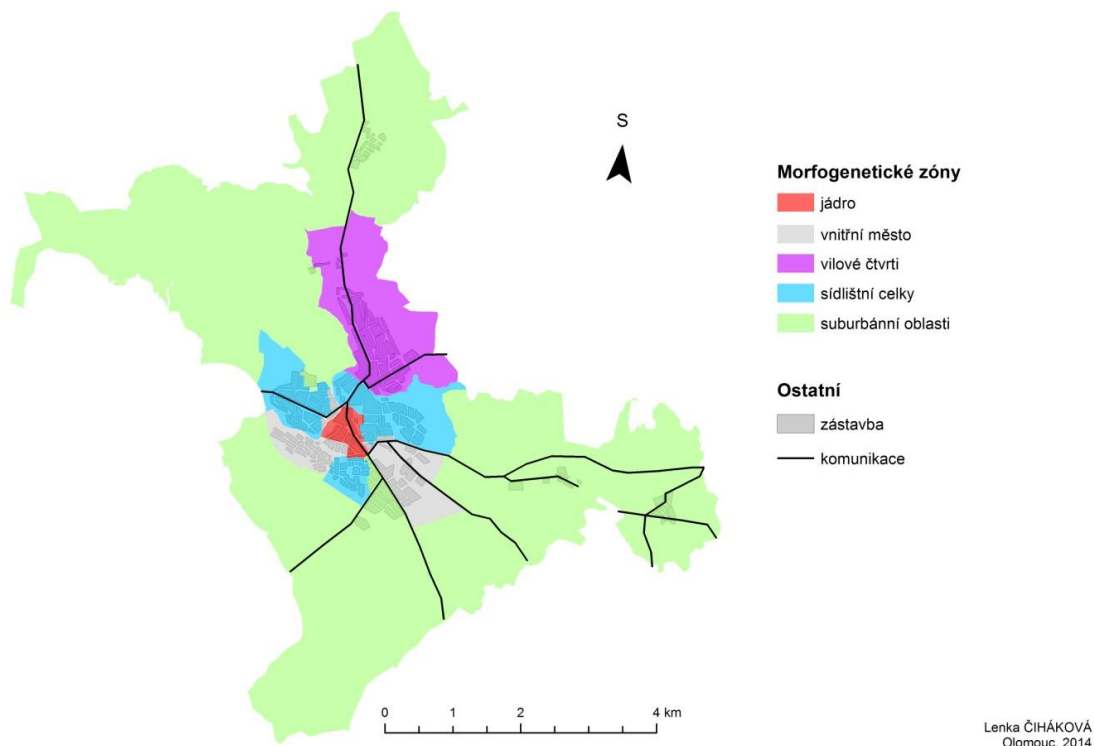

Obr. 8 Rozložení plošného standardu ve městě Žďár nad Sázavou v roce 2013
(Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

5.7 Zhodnocení současného stavu maloobchodní sítě podle morfogenetických zón

Město Žďár nad Sázavou bylo jednoduše autorem rozděleno do 5 oblastí, tzv. morfogenetických zón (Obr. 9), podle charakteru výstavby a lokalizace v rámci prostorové sítě (inspirováno Mulíček, 2009). První zónu, jádro, tvoří historické centrum a jeho nejbližší okolí. Vnitřní město bylo definováno jako celek, který obklopuje historické centrum a kde se nachází zástavba z přelomu 19. a 20. století. Zóna vilových čtvrtí je reprezentována rodinnými domky z 20. století. Sídlištní celky tvoří převážně panelové nebo činžovní domy z druhé poloviny 20. století. Poslední zónu tvoří periferní oblasti města, kde se již nenachází souvislá zástavba, většina ZSJ v této zóně je trvale neobydlena a bez maloobchodních jednotek.

- **jádro** (ZSJ: Žďár nad Sázavou-střed)
- **vnitřní město** (ZSJ: Žižkova, Strojírenská, U Sázavy, U parku, U jámské cesty)
- **vilové čtvrti** (ZSJ: Pod Zelenou Horou, Vysočany, Zámek Žďár, U stadionu)
- **sídlištní celky** (ZSJ: U průmyslové školy, Libušín, Pod vodojemem, Přednádraží, Brodská-jih, Brodská-sever)
- **suburbánní oblasti** (ZSJ: Vápenice, Pilská údolní nádrž, Stržanov, Plíčky, Veselíčko, Mělkovice, Ve smrkách, Velká Strana, Vetla, Zadní Vetla, Radonín, Nádraží, Starý Dvůr, Libická, Kamenný rybník)

Obr. 9 Morfogenetické zóny města Žďár nad Sázavou v roce 2013
(Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

Jádru města Žďár nad Sázavou tvoří pouze jediná ZSJ Žďár nad Sázavou-střed. V této zóně je soustředěno 39% maloobchodních jednotek, tyto jednotky však tvoří pouze 16% z celkové prodejní plochy. Maloobchodní jednotky, které se nacházejí v jádru (historickém centru) města, mají průměrnou prodejní plochu 53 m². Jsou zde lokalizovány všechny sortimentní kategorie, nejčetnější je kategorie OST a ODĚV.

Vnitřní město tvoří 5 základních sídelních jednotek. Prodejní plocha je zde největší, 12 368 m². Průměrná prodejní plocha je 165 m². Do této zóny spadá Nákupní park Žďár, který byl otevřen v roce 2009, kde jsou lokalizovány maloobchodní jednotky o průměrné velikosti 200 m². Lokalizace nákupního centra Convent se taktéž podílí na velké prodejní ploše. Podíl prodejní plochy na celkové prodejní ploše města je 33% a podíl maloobchodních jednotek na celkovém počtu je 25%. Nejčetnější sortimentní kategorie jsou OST, PAP a POTR. Sortimentní kategorie, která není vůbec zastoupena, je ZDRAV.

Zónu **vilové čtvrti** tvoří 4 základní sídelní jednotky, které vznikaly na počátku 20. století. Průměrná prodejní plocha je 210 m². Toto číslo je hodně zkreslené lokalizací maloobchodní jednotky KINSKÝ Žďár⁸, jejíž prodejní plocha je 3000 m². Pokud budeme uvažovat průměrnou prodejní plochu bez této maloobchodní jednotky, byla by pouze 74 m². Vilová čtvrť se počtem svých maloobchodních jednotek podílí na celkovém počtu pouze 7% a prodejní plochou pouze 12%. Nejpočetnější je sortimentní kategorie OST a POTR. Kategorie, které zde nejsou zastoupeny: ZDRAV, ODĚV, DROG a ELEK. V této zóně je lokalizováno hlavně zboží denní potřeby.

Sídlištní celky města tvoří šest základních sídelních jednotek. V těchto sídelních jednotkách převládá obytná funkce, což se projevuje v převažující sortimentní kategorii POTR. Druhou nejpočetnější kategorií je OST. Stejně jako u zóny **jádro**, i zde jsou zastoupeny všechny sortimentní kategorie. Prodejní plocha je 9 397 m², druhá největší a podílí se na celkové prodejní ploše 25%. Je zde lokalizováno 59 maloobchodních jednotek, což představuje 20% z celkového počtu. Průměrná prodejní plocha je 159 m².

Suburbánní oblasti jsou z hlediska počtu základních sídelních jednotek nejpočetnější morfogenetickou zónou. Více jak polovina základních sídelních jednotek (8 z 15) je bez jakéhokoliv maloobchodu a 3 sídelní jednotky nejsou trvale obydleny. Celková prodejní plocha je 5 410 m², což se na celkové prodejní ploše města podílí pouze 14%. S celkovými 26 maloobchodními jednotkami se na celkovém počtu maloobchodních jednotek podílí 9%. Průměrná prodejní plocha je 208 m² (2. největší). Nejčetnější jsou sortimentní kategorie OST, POTR a ELEK. Nejsou zde lokalizovány ZDRAV, ODĚV a DROG.

⁸ potřeby pro chovatele a pěstitele, prodejní plocha je bez venkovní části

Pro lepší zachycení koncentrace maloobchodních jednotek slouží Tab. 5 a Tab. 6, kde je maloobchodní síť rozdělena podle jednotlivých morfogenetických zón. Tyto tabulky reprezentují data o maloobchodní síti pro rok 2013.

Tab. 5 Základní charakteristiky o počtu maloobchodních jednotek podle morfogenetických zón ve Žďáře nad Sázavou v roce 2013

morfogenetická zóna	prodejny celkem	z toho							podíl prod. na celkovém počtu prod. [%]
		potr	zdrav	oděv	drog	pap	elek	ost	
jádro	115	8	9	33	4	10	11	40	38,72
vnitřní město	75	10	0	16	5	10	9	25	25,25
vilové čtvrti	22	8	0	0	0	5	0	9	7,41
sídlíštní celky	59	18	7	6	4	8	2	14	19,87
suburbánní oblasti	26	3	0	0	0	1	2	20	8,75
celkem	297	47	16	55	13	34	24	108	100,00

Zdroj: vlastní šetření

Tab. 6 Základní charakteristiky o prodejní ploše maloobchodních jednotek podle morfogenetických zón ve Žďáře nad Sázavou v roce 2013

morfogenetická zóna	PP celkem [m ²]	z toho							průměrná PP	podíl PP na celkové PP
		potr	zdrav	oděv	drog	pap	elek	ost		
jádro	6 073	210	283	1 153	220	433	397	3 377	52,81	16,04
vnitřní město	12 368	4 443	0	1 695	680	885	1 810	2 855	164,91	32,66
vilové čtvrti	4 625	930	0	0	0	225	0	3 470	210,23	12,21
sídlíštní celky	9 397	5 580	275	512	280	533	120	2 097	159,27	24,81
suburbánní oblasti	5 410	230	0	0	0	100	1 400	3 680	208,08	14,28
celkem	37 873	11 393	558	3 360	1 180	2 176	3 727	15 479	127,52	100,00

Zdroj: vlastní šetření

Pozn. PP-prodejní plocha [m²]

5.8 Nové trendy v maloobchodní síti po roce 1989

Rok 1989 přináší velké změny ve všech sektorech národního hospodářství, maloobchod nevyjímaje. Na našem území se jedná o tzv. asiaticizaci a secondhandizaci.

Asiatizace

Podle Szczyrby (2005) se tzv. asiaticizace maloobchodní sítě stala specifickým druhem českého trhu po celém území. Tento způsob prodeje je reprezentován vietnamskými prodejci a podnikateli, kteří po roce 1989 přichází do České republiky a ta se pro ně stává druhým domovem. Jedná se o sortimentně úzce specializované prodejny neznačkového zboží a plagiáty světových značek. Hlavním sortimentem těchto prodejen jsou oděvy, obuv a domácí potřeby pochybné kvality za nízké ceny. Po roce 1989 se asiaticizace obchodu projevuje hlavně na tržnicích větších i menších měst. Se stoupající popularitou tohoto druhu obchodu postupně přemísťují své provozovny do kamenných obchodů.

Ve Žďáře se před zhruba pěti lety nacházelo devět „asijských“ prodejen. V současné době jsou ve Žďáře nad Sázavou lokalizovány dvě asijské prodejny a tři asijské obchodní domy o prodejní ploše 1580 m² (Tab. 7). Někteří své podnikání ukončili úplně, jiní začali podnikat ve stravovacích zařízeních a ti nejúspěšnější rozšířili svoji nabídku a přemístili svoje obchody do větších maloobchodních jednotek (obchodní domy).

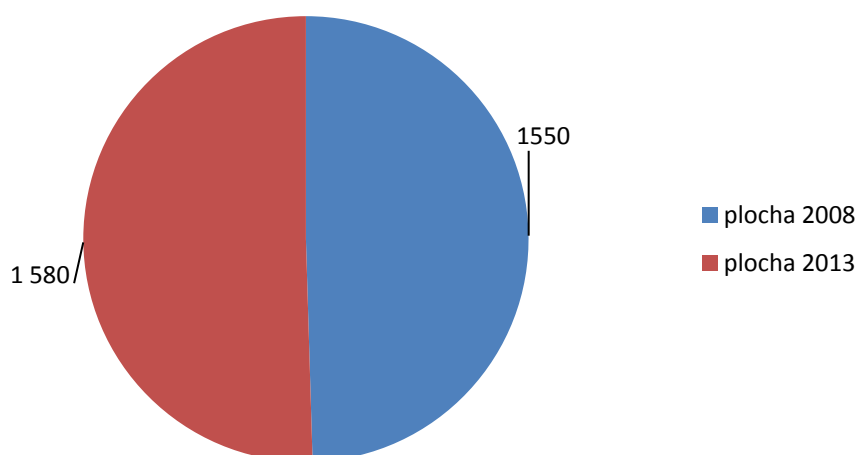
Při takovém poklesu počtu asijských prodejen v porovnání let 2008 a 2013 o skoro polovinu by se dalo očekávat, že prodejní plocha bude také vykazovat pokles velikosti. Prodejní plocha asijských maloobchodních jednotek se ovšem zvýšila o 30 m² (Obr. 10). To je způsobeno hlavně tím, že vznikly asijské obchodní domy, jejichž rozloha je kolem 500 m². Můžeme tedy říci, že došlo pouze k přemístění asijských maloobchodních jednotek do obchodních domů. Podíl této etnické menšiny je ve městě stále viditelný.

Tab. 7 Asijské prodejny ve Žďáře nad Sázavou v porovnání let 2008 a 2013

2008	2013
Supermarket FONIA - Brodská 1835/10	Supermarket FONIA - Brodská 1835/10
Textil, obuv - Horní 1692/32	Textil, obuv - Horní 1692/32
<i>T-Mobile*</i>	Hana Móda - Husova 529/2
Oděvy - Nádražní 442/24	Minimo - Nádražní 442/24*
<i>Obuv KCS, Wiky-papírnictví*</i>	OD TERRA - náměstí Republiky 1486/5
AZ Supermarket - náměstí Republiky 149/13	AZ Supermarket - náměstí Republiky 149/13
Oděvy - náměstí Republiky 150/19	STAPLAST, drogerie ROSSMANN*
Oděvy - náměstí Republiky 147/17	Knihy Kanzelsberger*
Oděvy - Nádražní 2229/54	Go4Games*
Oděvy - Nádražní 493	Pub & Café*
Oděvy - Nádražní 24	NumberONE*

Pozn. *neasijské prodejny

Zdroj: vlastní šetření

Obr. 10 Prodejní plocha asijských maloobchodních jednotek ve Žďáře nad Sázavou v porovnání let 2008 a 2013 (Zdroj: vlastní šetření)

Secondhandizace

Second hand, neboli zboží „z druhé ruky“, je fenomén, který se na našem území začíná objevovat v transformačním období maloobchodní sítě. Ve Žďáře nad Sázavou se již v roce 1989 nacházela maloobchodní jednotka tzv. partiové zboží, která nabízela nekvalitní zboží za levnější ceny a formě tzv. secondhandu se velmi podobala. Sortiment těchto maloobchodních jednotek je velmi pestrý přes elektroniku, potřeby pro domácnost, nábytek, hračky, obuv, oděvy a další. Současný stav je 10 maloobchodních jednotek o prodejní ploše 955 m² a zahrnuje jak bazary, tak i secondhandy.

5.9 Vliv nákupních center na maloobchodní síť

První nákupní centra začala vznikat ve Spojených státech amerických po 2. světové válce. Průkopníkem nákupních center se stalo Nortgate v Seattlu, které bylo otevřeno v roce 1950. V polovině 50. let se již objevují plně zastřešená nákupní centra, která pomalu stahují zákazníky z městských center. V Evropě vznikají nákupní centra s odstupem asi 10 let od USA. Byla menší a stavěla se hlavně v blízkosti dálničních křižovatek (Scott, 1970 In Kunc, 2012).

Později se výstavba přesunula do zastavěných částí měst a do satelitních městeček. Centra byla dvojpodlažní a jejich funkce již nebyla pouze nákupní, ale i zábavní (Guy, 1998b; Pražská a Jindra, 2002 In Kunc, 2012). V 90. letech pokračuje vývoj nákupních center, dochází k jejich modernizaci a rozšiřování, nutnou součástí se stala multikina, kavárny a restaurace (Guy, 1998b In Kunc, 2012).

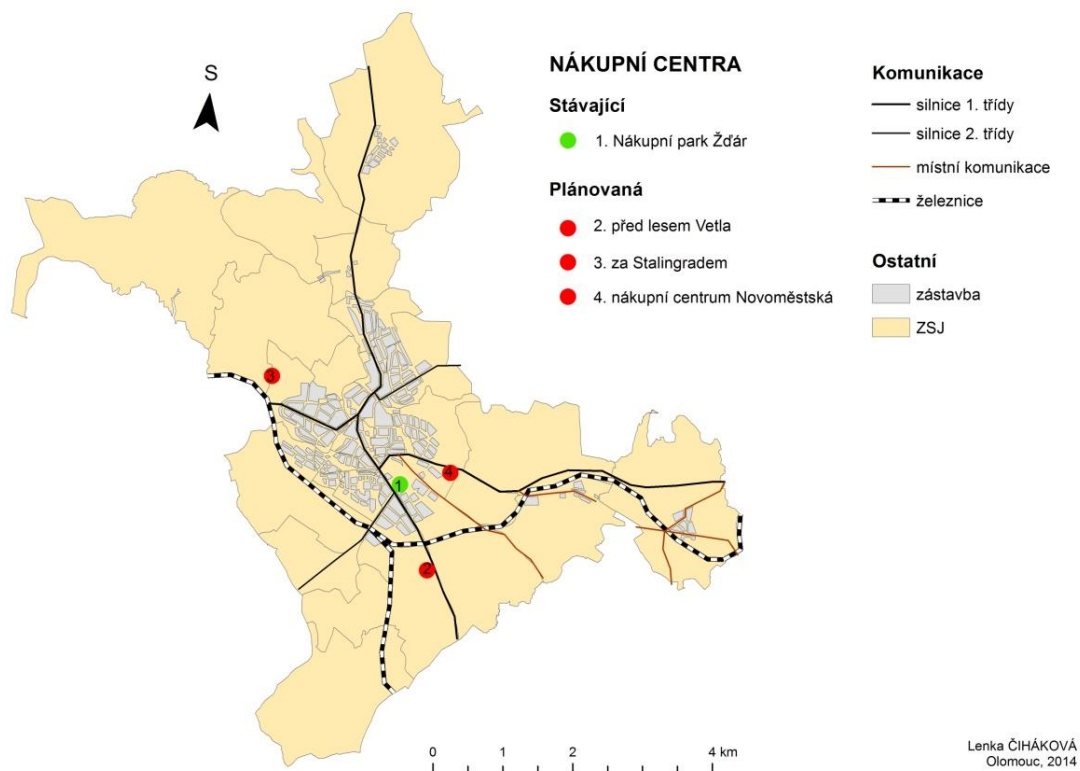
Nákupní centra vznikají plánovaně tak, aby jeho velikost odpovídala kupní síle a aby byl prodejní sortiment dostatečně atraktivní pro nakupující. V České republice docházelo k rozvoji nákupních center až ve 2. polovině 90. let minulého století a jeho skutečný boom nastal až v minulém desetiletí. Prvním moderním nákupním centrem v České republice se stalo Centrum Černý Most v Praze, které bylo otevřeno v roce 1997 (Kunc, 2012).

Obecná definice nákupního centra, kterou uvádí Mezinárodní asociace nákupních center (Internacional Council for Shopping Centres) na svých stránkách je: *nákupní centrum je soubor maloobchodních a jiných obchodních zařízení, který je plánován, postaven, vlastněn a řízen jako jeden celek, typicky s vlastní možností parkování* (ISCS, 2012).

V roce 2007 byl ve Žďáře slavnostně otevřen druhý hypermarket Kaufland, který se stal konkurencí doposud jediného hypermarketu Hypernova. Podle odborníků by se zde uživily ještě dva nebo tři další obchodní domy. Tehdy bylo v jednání Tesco, OBI, Interspar nebo Baumax (Žďárský deník, 2007). O rok později bylo rozhodnuto o výstavbě Nákupního parku Žďár, který je lokalizován na ulici Brněnská (ZSJ U jámské cesty). V témže roce byly v plánu výstavby dalších 2 nákupních center. První z nich za benzinovou stanicí před lesem Vetla ve směru na Brno a druhé nákupní centrum za místní čtvrtí Stalingrad (Obr. 11), podél trasy budoucího obchvatu města směrem na Havlíčkův Brod (Kubíková, 2008). Ekonomická krize, která přišla na konci roku 2008, měla negativní vliv na plánovanou výstavbu nákupního centra Tesco u místní

čtvrť Stalingrad. Ani k jedné plánované realizaci výstavby nedošlo a v roce 2010 přichází zpráva, že se s výstavbou nákupního centra Tesco začne ještě do konce roku a to v lokalitě na Novoměstské ulici a bude dokončena na jaře v roce 2012. Finální představa nákupního centra Novoměstská byla plocha o 36 m², na které by bylo nejenom Tesco, ale i několik menších a větších obchodních jednotek. První negativní ohlasy na výstavbu nákupního centra Novoměstská se objevují již v roce 2011 a to od obyvatel přilehlých domů, kterým se nelíbí, že by stavba měla těsně sousedit s jejich domy. Na začátku roku 2012, tedy v době, kdy již nákupní centrum Novoměstská mělo stát a obyvatelé Žďáru se měli těšit na jeho otevření, přichází zpráva, že s výstavbou se začne po letních prázdninách a dokončeno bude na jaře roku 2013 (Nedělková, 2010, 2011, 2012).

Na začátku roku 2014 stále není povolena stavba nákupního centra Novoměstská. Petice, kterou místní obyvatelé podali proti výstavbě, je jedním z důvodů (společně s nedodáním stavebního povolení), která brání započetí stavebních prací. Nákupní centrum Novoměstská by sice přineslo do města více jak 250 nových pracovních míst, ale na druhou stranu by mělo negativní vliv na menší obchodníky, kteří jsou lokalizováni v centru města.

Obr. 11 Plán lokalizace nákupních center ve Žďáře nad Sázavou v roce 2008 (Zdroj: ArcGIS, vlastní šetření + zpracování)

6 ZÁVĚR

Hlavním cílem práce bylo analyzovat změny v lokalizaci a sortimentní struktuře maloobchodních prodejen ve Žďáře nad Sázavou před a po roce 1989. Samotnému sepsání předkládané bakalářské práce předcházelo terénní šetření na území města pro rok 2013 a retrospektivní metodou, tj. pomocí fotodokumentace a rozhovorů s pamětníky, zachycení maloobchodní sítě před rokem 1989.

Maloobchodní síť po roce 1989 prochází transformačním obdobím, kdy se objevují nové trendy v podobě zahraničních společností, což pro některé tuzemské obchodníky znamenalo existenční problémy, v horších případech i zánik. Změnila se celková sortimentní struktura maloobchodní sítě, na českém trhu se po roce 1989 objevují specializované prodejny. Zvyšuje se počet prodejen a jejich prodejní plocha a dochází k procesu decentralizace maloobchodních jednotek. Druhá polovina 90. let minulého století je typická pro rozvoj sítí diskontů, supermarketů a hypermarketů, na konci období poté dochází k dynamickému rozvoji nákupních center.

Maloobchodní situace se během zkoumaného období výrazně změnila. Před rokem 1989 bylo ve městě lokalizováno zhruba 64 maloobchodních jednotek. Současný stav je 297 jednotek. Z jednotlivých morfogenetických zón si můžeme vytvořit obraz o maloobchodní síti města. Jádrem města stále plní významnou funkci a je zde lokalizováno nejvíce jednotek s průměrnou velikostí 52,81 m². Vnitřní město má největší prodejní plochu ze všech morfogenetických jednotek. Ve vilových čtvrtích je zastoupení sortimentních kategorií nejmenší (pouze POTR, PAP a OST). Největší zastoupení sortimentu POTR se nachází v sídlištních celcích. Suburbánní oblasti mají největší průměrnou prodejní plochu (průměrná PP u vilových čtvrtí je zkrácena PP maloobchodní jednotky KINSKÝ Žďár). Ve Žďáře jsou lokalizovány tři diskonty, jeden supermarket a dva hypermarkety. Téma nákupních center je diskutováno již od roku 2007, kdy bylo rozhodnuto o výstavbě Nákupního parku Žďár. V současnosti se vede jednání o výstavbě dalšího nákupního centra Novoměstská, které mělo být podle původních plánů vystavěno již v roce 2012. Proti výstavbě toho nákupního centra byla podána petice občany města Žďár nad Sázavou, kteří bydlí v těsné blízkosti vybrané lokality.

Stav v roce 2014 se již neshoduje se stavem v roce 2013. Některé maloobchodní jednotky byly zrušeny, jiné nahrazeny odlišným sortimentem a nepatrné množství maloobchodních jednotek přibylo. V dnešní době můžeme maloobchod pokládat za nejvíce proměnlivé odvětví terciárního sektoru, kdy pozorujeme, že maloobchodní jednotky přibývají, resp. ubývají ze dne na den. Zásadní vliv na rozvoj maloobchodu mají nákupní centra, která byla v minulosti výsadou stotisícových a větších měst. V současnosti nákupní centra expandují i do měst o velikosti 50 tisíc obyvatel a méně.

Z mého osobního pohledu je maloobchodní síť města Žďár nad Sázavou dostačující se zastoupením všech sortimentních kategorií. Lokalizace nákupního centra Novoměstská je z hlediska rozšíření nákupní kapacity zbytečná.

Vzhledem k tomu, že neexistuje žádný soupis maloobchodních jednotek ve Žďáře nad Sázavou, mohou tato data sloužit k dalšímu výzkumu a díky nim se může pokračovat v započaté analýze v následujících letech.

7 SUMMARY

The main aim of the Thesis was to analyze changes in the location and the structure of the assortment of retailing in the city of Žďár nad Sázavou, before and after the year 1989. At first I had to do a field research to get the data for 2013 and then I used the retrospective method for gaining the data of the year 1989.

The retail network after 1989 had gone through a period of transition when the new trends appeared: like foreign companies, that for some home traders meant existential problems which led in the worst cases to their closing. The total assortment structure of retail network has changed and in the Czech market there are specialized shops since 1989. The number of stores and their sales area are increasing and we can observe the process of decentralization of the retail units. The second half of the 1990's is typical for the development of network discounters, supermarkets and hypermarkets and at the end of this period the dynamic development of shopping centers starts.

Retail situation during the analysis period changed dramatically. Before 1989 there were located about 64 retail units. Currently, there are 297 units. We can make a picture of the retail network of the city thanks to the individual morphogenetic zones. The center of the town plays an important role and the most retail units with an average size of 52,81 m² are located there. The inner city has the largest sales area of all the morphogenetic zones. The smallest representation of the assortment categories is in the residential areas (only FOOD, STATIONERY nad OTHERS (in the text POTR, PAP nad OST)). The largest representation of assortment of FOOD is located in housing estates. Suburban areas have the highest average selling area (average selling area in residential area is distorted by selling area of retail unit KINSKÝ Žďár). There are located four supermarkets and two hypermarkets. The topic of shopping centers has been discussed since 2007, when it was decided to build the Retail park Žďár. These days people are talking about building another shopping center called Novoměstská, which should be opened by the year 2012, but it isn't built yet. People living near this planned shopping center Novoměstská take legal action against it.

The situation in the year 2014 isn't the same as it was in 2013. Some of the retail units were closed, others were replaced by a different assortment and some increase in number. By observing that the retail units are added, respectively decreased day by day, we can say that retail is the most variable branch of the tertiary sector. A major impact on the development of a retail have the shopping centers, which were the privilege of the cities with the population over one hundred thousand and more. While the present we can find them even in the cities with the population of 50 thousand inhabitants or less.

Since there is no register of retail units in Žďár, this data can be used for further research and thanks to them the analysis can be made in the next years.

8 POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

Knížní publikace

Berry, B. J. L. (1967): *Geography of Market Centres and Retail Distribution*. In *Geografie obchodu – se zaměřením na současné trendy v maloobchodě*. Szczyrba, Z. (2006). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 91 s.

Dokoupil, M. (1995): *Transformace obchodu v ČR na začátku 90. let a její geografické aspekty*. In *Maloobchod v centru Brna*. Slezáček M. (2010). Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně, Brno. 47 s.

Drtina, T. (1996): *Strategie v umístění obchodních jednotek*. In *Geografie maloobchodu a spotřeby*. Spilková, J. (2012). Praha: Karlinum, Praha. 245 s.

Guy, C. M. (1998): *Controlling new detail spaces : The impress of planning policies in western Europe*. In *Perspektivy nákupních center v České republice s důrazem na lokalizaci v urbánním prostředí – příklad města Brna*. Kunc, J., Tonev, P., Szczyrba, Z., Greplová, Z. (2012). *Urbanismus a územní rozvoj* 15 (2). 14-20 s.

Haggett, P. (1965): *Locational Analysis in Human Geography*. In *Geografie obchodu – se zaměřením na současné trendy v maloobchodě*. Szczyrba, Z. (2006). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 91 s.

Jindra, J. (1997): *Supermarket a jemu podobné prodejny*. In *Maloobchod v ČR po roce 1989*. Szczyrba, Z. (2005). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 126 s.

Kotler, P. (20070:) *Moderní marketing: 4. evropské vydání*. 1. vyd. Praha: Grada. 1041 s.

Krol, J., Steiner, J. (1997): *Kapitoly z hospodářských a sociálních dějin*. In *Maloobchod v ČR po roce 1989*. Szczyrba, Z. (2005). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 126 s.

Křižan, F., Lauko, V. (2014): *Geografia maloobchodu*. Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava. 196 s.

Kunc, J., Tonev, P., Szczyrba, Z., Greplová, Z. (2012): *Perspektivy nákupních center v České republice s důrazem na lokalizaci v urbánním prostředí – příklad města Brna*. *Urbanismus a územní rozvoj* 15 (2). 14-20 s.

Městský národní výbor. (1988): *Žďár nad Sázavou od Února 1948*. Žďár nad Sázavou: Městský národní výbor, Žďár nad Sázavou. 124 s.

Mitriková, J. (2008): *Geografické aspekty transformácie maloobchodu a nákupného správania sa na Slovensku (prípadové štúdie z miest Prešov a Košice)*. In *Geografia maloobchodu*. Křižan, F., Lauko, V. (2014). Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava. 196 s.

Mulíček, O. (2007): *Prostorové vzorce postindustriálního Brna*. In *Maloobchod v centru Brna*. Slezáček M. (2010). Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně, Brno. 47 s.

Mulíček, O. (2009): *Průzkum maloobchodní sítě na území města Brna 2009*. Masarykova univerzita v Brně, Geografický ústav, Centrum pro regionální rozvoj, Brno. 34 s.

Pražská, L.; Jindra, J. (2002): *Obchodní podnikání: retail management*. In *Perspektivy nákupních center v České republice s důrazem na lokalizaci v urbánním prostředí – příklad města Brna*. Kunc, J., Tonev, P., Szczyrba, Z., Greplová, Z. (2012). *Urbanismus a územní rozvoj* 15 (2). 14-20 s.

Scott, P. (1970/2008): *Geography and Retailing*. In *Perspektivy nákupních center v České republice s důrazem na lokalizaci v urbánním prostředí – příklad města Brna*. Kunc, J., Tonev, P., Szczyrba, Z., Greplová, Z. (2012). *Urbanismus a územní rozvoj* 15 (2). 14-20 s.

Slezáček, M. (2010): *Maloobchod v městském centru*. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně, Brno. 47s.

Spilková, J. (2012): *Geografie maloobchodu a spotřeby: věda o nakupování*. 1. vyd. Praha: Karolinum, Praha. 245 s.

Starzyczná, H., Steiner, J. (2000): *Maloobchod v českých zemích v proměnách let 1918-2000*. In *Maloobchod v ČR po roce 1989*. Szczyrba, Z. (2005). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 126 s.

Szczyrba, Z. (2000b): *Venkovský obchod v ČR v podmínkách ekonomické transformace*. In *Maloobchod v ČR po roce 1989*. Szczyrba, Z. (2005). Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 126 s.

Szczyrba, Z. (2005): *Maloobchod v ČR po roce 1989*. 1. vyd., Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 126 s.

Szczyrba, Z. (2006) *Geografie obchodu se zaměřením na současné trendy v maloobchodě*. 1. vyd., Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc. 91 s.

Statistické zdroje

Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2014, Český statistický úřad, 2014

Statistický lexikon obcí Česká republiky 1992, Statistický úřad, 1994

Statistický lexikon obcí 2013, Český statistický úřad, 2013

Internetové zdroje

Business.center.cz [online]. 1998-2014 [cit. 2014-04-03]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1244-joint-venture.aspx>

ČSÚ [online]. 2013 [cit. 2014-03-20]. Statistický lexikon obcí 2013. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/4116-13>

International Council of Shopping Centres [online]. 2011 [cit. 2014-05-01]. About ICSC. Dostupné z: <http://www.icsc.org>

Kaufland je už ve Žďáře, další může přijít Tesco. *Žďárský deník* [online]. 2007 [cit.2014-05-05]. Dostupné z: http://zdarsky.denik.cz/podnikani/kauland_zdar20071026.html

Kubíková, Lucie. Žďárští touží po Tescu u Hamrů. *Žďárský deník* [online]. 2008 [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: http://zdarsky.denik.cz/zpravy_region/zdarsti-touzi-po-tescu-u-hamru20080430.html

Mapy Google [online]. 2013 [cit. 2014-11-20]. Mapy. Dostupné z: www.maps.google.com

Nedělková, Jana. Do Žďáru zamíří Tesco. *Žďárský deník* [online]. 2010 [cit. 2014-05-05]. Dostupné z:<http://zdarsky.denik.cz/podnikani/do-zdaru-zamiri-tesco20100922.html>

Nedělková, Jana. Nákupní centrum s Tescem v ulici Novoměstská dokončí ve Žďáře příští rok. *Žďárský deník* [online]. 2010 [cit. 2014-05-05]. Dostupné z: http://zdarsky.denik.cz/zpravy_region/nakupni-centrum-novomestska-dokonci-ve-zdare-pristi-rok-20120306.html

Nedělková, Jana. Proti obchodnímu centru vzniká ve Žďáře petice. *Žďárský deník* [online]. 2010 [cit. 2014-05-05]. Dostupné

z: http://zdarsky.denik.cz/zpravy_region/proti-novemu-obchodnimu-centru-vznika-ve-zdare.html

Územně identifikační registr ČR [online]. 2013 [cit. 2014-11-20]. Základní sídelní jednotky. Dostupné z: <http://www.uir.cz/zsj>

PŘÍLOHY

Příloha 1 Číselník pro pasportizaci

KÓD	SORTIMENT	KÓD	SORTIMENT
0000	Obchodní domy, nákupní střediska		Elektro
	Potraviny	1341	Počítače vč. Příslušenství
1101	Širokosortimentní prodejna potravin	1342	Ostatní elektrospotřebiče
1102	Maso, uzeniny	1343	Svítlidla
1104	Ovoce, zelenina	1344	Elektroinstalační materiál
1105	Chléb, pečivo		Ostatní
1106	Cukrárny, cukrovinky	1345	Sklo, porcelán
1107	Lahůdky	1346	Železářské zboží, kuchyňské potřeby
1108	Mléko, mléčné výrobky	1347	Foto - kino
1109	Polotovary	1348	Bižuterie, dárkové a upomínkové potřeby
1110	Nápoje, občerstvení	1349	Prodejny malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov
1130	Tabák a kuřácké potřeby, noviny	1361	Nábytek
	Zdravotnické potřeby	1362	Koberce, podlahové krytiny
1201	Lékárny	1371	Hodiny, klenoty
1203	Oční optika	1381	Knihy, hudebniny
1205	Zdravotnické potřeby	1382	Gramodesky, kazety a CD
	Textil a obuv	1386	Hudební nástroje
1301	Oděvy	1401	Květinářství
1302	Textil, galanterie	1402	Potřeby pro chovatele a pěstitele
1303	Obuv a kožená galanterie	1501	Použité zboží
1304	Kožešiny, kožešinové výrobky	1601	Nová motorová vozidla
	Drogerie	1602	Ojetá motorová vozidla (autobazar)
1331	Drogerie, barvy, laky	1603	Náhradní díly auto - moto
	Papír, hračky, sport	1701	Stavebniny
1333	Papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	1801	Tuhá paliva (uhlí, dřevo apod.)
1334	Hračky, kočárky	1803	Benzinové pumpy
1336	Kola	1804	Ostatní prodejny
1337	Sportovní a rybářské potřeby		

Zdroj: Szczyrba, Z., vlastní zpracování

Příloha 2 Pasportizace maloobchodní sítě města Žďár nad Sázavou před rokem 1989

Č. pr.	Název prodejny	Ulice	Sortiment
1	Potraviny, papírnictví, drogerie	Bezručova 441/60	šírokosortimentní prodejna potravin
2	Potraviny	Bratří Čapků 1114/2	šírokosortimentní prodejna potravin
3	Benzinová pumpa	Brněnská	benzinová čerpadla
4	Drogerie	Brodská 1836/8	drogerie, barvy, laky
5	Galanterie a drobný textil	Brodská 1836/8	textil, galanterie
6	Elektro, foto	Brodská 1835/10	ostatní elektrospotřebiče
7	Domácí potřeby	Brodská 1835/10	železářské zboží, kuchyňské potřeby
8	Potraviny	Brodská 1827/15	šírokosortimentní prodejna potravin
9	Cukrárna	Brodská 1828/17	cukrárny, cukrovinky
10	Obuv	Brodská 1872/19	obuv a kožená galanterie
11	Textil	Brodská 1873/21	textil, galanterie
12	Knihy	Brodská 1873/21	knihy, hudebniny
13	Sklo	Brodská 1873/21	sklo, porcelán
14	Tabák	Brodská 1875/25	tabák a kuřácké potřeby, noviny
15	Bufet a lahůdky	Brodská	lahůdky
16	Lékárna	Brodská 1867/28	lékárny
17	Mlékárna	Brodská	mléko, mléčné výrobky
18	Papírnictví	Brodská	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby
19	Potraviny	Dolní 1730/25	šírokosortimentní prodejna potravin
20	Stavebniny	Dvořákova	stavebniny
21	Partiové zboží - bazar	Havlíčkovo náměstí 254/7	použité zboží
22	Zverimex	Havlíčkovo náměstí 258/15	prodej malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov
23	Potraviny	Jamborova 1530/5	šírokosortimentní prodejna potravin
24	Textilní zboží, galanterie	Nádražní 66/1	textil, galanterie
25	Večerka	Nádražní 678/3	šírokosortimentní prodejna potravin
26	Optika	Nádražní 643/4	oční optika
27	Květinářství	Nádražní	květinářství
28	SONA	Nádražní	sportovní a rybářské potřeby
29	Cukrárna	Nádražní	cukrárny, cukrovinky
30	Papír, hračky	Nádražní 1142/46	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby
31	Cukrárna	Nádražní 1142/46	cukrárny, cukrovinky
32	PRAMEN - potraviny	Nádražní 1142/46	šírokosortimentní prodejna potravin
33	Látky	Nádražní 1142/46	textil, galanterie
34	Ovoce - zelenina	Nádražní 1142/46	ovoce, zelenina
35	Textil	nám. Republiky 1468/5	textil, galanterie
36	Květinářství	nám. Republiky 1485/7	květinářství
37	Papír, hračkárna	nám. Republiky 69/8	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby

38	Oděvy	nám. Republiky 145/9	oděvy
39	Galanterie	nám. Republiky 145/9	textil, galanterie
40	Spodní prádlo	nám. Republiky 145/9	oděvy
41	Obuv	nám. Republiky 146/11	obuv a kožená galanterie
42	Supraphon	nám. Republiky 146/11	gramodesky, kazety a CD
43	Merkur - velkoprodejna	nám. Republiky 149/13	šírokortimentní prodejna potravin
44	Cukrárna	nám. Republiky 64/14	cukrárny, cukrovinky
45	Nábytek	nám. Republiky 148/15	nábytek
46	Papír, hračky, sport	nám. Republiky 147/17	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby
47	Domácí potřeby, železářství	nám. Republiky 150/19	železářské zboží, kuchyňské potřeby
48	Elektro	nám. Republiky 150/19	ostatní elektrospotřebiče
49	Drogerie	nám. Republiky 151/21	drogerie, barvy, laky
50	Květinářství	nám. Republiky 286/22	květinářství
51	Tabák, kožená galanterie	nám. Republiky 567/30	tabák a kuřácké potřeby, noviny
52	Oděvy	nám. Republiky 292/32	oděvy
53	Knihy	nám. Republiky 292/32	knihy, hudebniny
54	Hodiny	nám. Republiky 290/38	hodiny, klenoty
55	Obuv	nám. Republiky 289/40	obuv a kožená galanterie
56	Ráj zahrádkářů	nám. Republiky 288/42	potřeby pro chovatele a pěstitele
57	Ovoce - zelenina	nám. Republiky 288/42	ovoce, zelenina
58	Lékárna	Neumannova	lékárny
59	Potraviny	Okružní 968/79	šírokortimentní prodejna potravin
60	Jednota Coop	Stržanov 9	šírokortimentní prodejna potravin
61	Potraviny	Veselíčko 65	šírokortimentní prodejna potravin
62	Řeznictví	Vnitřní 1684/6	maso, uzeniny
63	Domácí potřeby	Vnitřní 1684/6	železářské zboží, kuchyňské potřeby
64	Potraviny	Žitná 1084/4	šírokortimentní prodejna potravin

Zdroj: vlastní šetření + zpracování

Příloha 3 Pasportizace maloobchodní sítě města Žďár nad Sázavou v roce 2013

Č. pr.	Název prodejny	Ulice, čp.	Sortiment	PP (m ²)
1	KINSKÝ Žďár	Bezručova 39/4	potřeby pro chovatele a pěstitele	3000*
2	Vinotéka V Klášteře	Bezručova 102/35	nápoje, občerstvení	85
3	Potraviny Kirchner	Bezručova 441/60	šírokosortimentní prodejna potravin	350
4	Potraviny Daos	Bratří Čapků 1114/2	šírokosortimentní prodejna potravin	150
5	Klusáčkovy Těstoviny	Bratří Čapků 1113/4	polotovary	50
6	DELTA ETS	Brněnská 391/8	svítidla	100
7	ELKOV ELEKTRO	Brněnská 391/8	svítidla	150
8	Zbyněk Pavlů - autosklo servis	Brněnská 585/14	náhradní díly auto-moto	90
9	AUTO KELLY	Brněnská 1144/28	náhradní díly auto-moto	180
10	ORESI	Brněnská 1144/28	nábytek	180
11	DM DROGERIE	Brněnská 1144/28	drogerie, barvy, laky	200
12	ZOO SHOP BENJI	Brněnská 1144/28	prodejny malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov	180
13	DRÁČIK	Brněnská 1144/28	hračky, kočárky	200
14	SPORTISIMO	Brněnská 1144/28	sportovní a rybářské potřeby	300
15	KIK	Brněnská 1144/28	oděvy	250
16	DEICHMANN	Brněnská 1144/28	obuv a kožená galanterie	250
17	TAKKO	Brněnská 1144/28	oděvy	250
18	PLANE0 ELEKTRO	Brněnská 1144/28	ostatní elektrospotřebiče	400
19	PENNY MARKET	Brněnská 1144/28	šírokosortimentní prodejna potravin	400
20	Procházka uzeniny	Brněnská 1144/28	maso, uzeniny	20
21	Květinářství	Brněnská 1144/28	květinářství	15
22	BARVY, LAKY SÁZAVA	Brněnská 1146/30	drogerie, barvy, laky	250
23	HV střechy	Brněnská 2243/31	stavebniny	0
24	Holcim betonárna	Brněnská 2243/31	stavebniny	0
25	AGRO Měřín	Brněnská 124/33	náhradní díly auto-moto	80
26	Jaroslav Grebeníček - auto GM	Brněnská 326/34	náhradní díly auto-moto	150
27	FASÁDY HALAMKA	Brněnská 326/34	drogerie, barvy, laky	80
28	STAVOMARKET stavospol	Brněnská 125/36	stavebniny	0
29	Autodíly Kment	Brněnská 131/37	náhradní díly auto-moto	200
30	TBG PKS	Brněnská 126/38	stavebniny	0
31	AUTO KELLY	Brněnská 2197/44	náhradní díly auto-moto	500
32	PM Autocentrum	Brněnská 2197/44	nová motorová vozidla	100
33	Benzina	Brněnská 2207/46	benzinová čerpadla	0
34	aWorld	Brněnská 2347/47	ostatní elektrospotřebiče	700
35	Gallpro	Brněnská 2365/49	nábytek	700
36	JYSK	Brněnská 2349/50	textil, galanterie	450
37	OKAY	Brněnská 2349/50	ostatní elektrospotřebiče	450

38	Elektro World	Brněnská 2424/53	ostatní elektrospotřebiče	700
39	Zdravěnka	Brodská 1837/6	zdravotnické potřeby	45
40	ALDI Podlahy	Brodská 1836/8	koberce, podlahové krytiny	90
41	TETA drogerie	Brodská 1836/8	drogerie, barvy, laky	100
42	Květinka u Verunky	Brodská 1835/10	květinářství	45
43	Dům barev	Brodská 1835/10	drogerie, barvy, laky	100
44	Supermarket FONIA	Brodská 1835/10	oděvy	400
45	Pekařství Řečice	Brodská 1826/13	chléb, pečivo	25
46	ESO Bala	Brodská 1827/15	širokosortimentní prodejna potravin	70
47	ENPEKA	Brodská 1828/17	cukrárny, cukrovinky	25
48	Textil Zita	Brodská 1872/19	textil, galanterie	15
49	Řeznictví u Švandů	Brodská 1873/21	maso, uzeniny	40
50	Krmiva FALCO	Brodská 1873/21	potřeby pro chovatele a pěstitele	25
51	Obchůdek u Hely	Brodská 1873/21	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	50
52	Tabák TIPKA	Brodská 1875/25	tabák a kuřácké potřeby, noviny	10
53	Lékárna Na Brodské	Brodská 1867/28	lékárny	50
54	Cyklo Havlíček	Brodská 1970/61	kola	40
55	Zahrada VYSOČINA	Brodská 2236/104	potřeby pro chovatele a pěstitele	1000*
56	Dětský bazar	Doležalovo náměstí 528/3	použité zboží	60
57	Záclonové studium	Doležalovo náměstí 528/3	textil, galanterie	12
58	PRAMEN	Dolní 1730/25	širokosortimentní prodejna potravin	250
59	Podlahy Kasal	Dolní 1730/25	koberce, podlahové krytiny	200
60	Prádlo Libušín	Dolní 211/38	oděvy	15
61	Vinotéka U Raka	Dolní 211/38	nápoje, občerstvení	50
62	Pekařství Řečice	Dolní 211/38	chléb, pečivo	25
63	Koralline	Dolní 211/38	oděvy	30
64	Řeznictví Bobrová	Dolní 211/38	maso, uzeniny	25
65	Smíšené zboží Chyba Miroslav	Dvorská 55/11	širokosortimentní prodejna potravin	10
66	Mountfield	Dvořákova 2459/6	potřeby pro chovatele a pěstitele	600
67	Global Elektro	Dvořákova 2459/6	ostatní elektrospotřebiče	600
68	Expert Elektro	Havlíčkovo náměstí 152/4	ostatní elektrospotřebiče	180
69	Fresh Optik	Havlíčkovo náměstí 152/4	oční optika	60
70	KCS obuv	Havlíčkovo náměstí 152/4	obuv a kožená galanterie	80
71	Batolela	Havlíčkovo náměstí 152/4	oděvy	60
72	Keren	Havlíčkovo náměstí 152/4	oděvy	60
73	Vesna	Havlíčkovo náměstí 152/4	textil, galanterie	60
74	IN STYLE	Havlíčkovo náměstí 152/4	oděvy	45
75	EQUI SHOP Statek Vysoké	Havlíčkovo náměstí 152/4	potřeby pro chovatele a pěstitele	45

76	Vít Augustin	Havlíčkovo náměstí 152/4	hodiny, klenoty	10
77	Farmářské potraviny GRUNT	Havlíčkovo náměstí 253/5	šírokortimentní prodejna potravin	20
78	Alkohol, dárky	Havlíčkovo náměstí 254/7	nápoje, občerstvení	40
79	Porcelán, sklo, keramika	Havlíčkovo náměstí 255/9	sklo, porcelán	30
80	Matýsek	Havlíčkovo náměstí 257/13	oděvy	10
81	Zastavárna, bazar	Havlíčkovo náměstí 258/15	použité zboží	20
82	Optika	Havlíčkovo náměstí 259/17	oční optika	30
83	Květinářství	Havlíčkovo náměstí 259/17	květinářství	70
84	Oděvy a prádlo Markéta	Havlíčkovo náměstí 260/19	oděvy	10
85	H-sport	Havlíčkovo náměstí 2187/21	sportovní a rybářské potřeby	70
86	Lékárna U kašny	Havlíčkovo náměstí 287/46	lékárny	30
87	CHRISTY design	Havlíčkovo náměstí 287/46	květinářství	18
88	Riflové zboží - PaČ	Horní 135/2	oděvy	25
89	Albert	Horní 2233/6	šírokortimentní prodejna potravin	300
90	Tabák Valmont	Horní 2233/6	tabák a kuřácké potřeby, noviny	20
91	Falco computer	Horní 2233/6	počítače vč.příslušenství	20
92	Zlatnictví František Halouzka	Horní 2233/6	hodiny, klenoty	20
93	Dámské a pánské oděvy	Horní 2233/6	oděvy	60
94	K3 sport	Horní 2233/6	sportovní a rybářské potřeby	45
95	Zvěrokruh	Horní 2233/6	prodejny malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov	25
96	Tescoma	Horní 2233/6	železářské zboží, kuchyňské potřeby	45
97	SAM	Horní 2233/6	oděvy	45
98	NE-TOLIK	Horní 2233/6	hračky, kočárky	70
99	Elegance	Horní 2233/6	textil, galanterie	70
100	A JE TO	Horní 2233/6	nábytek	100
101	Pleas	Horní 2233/6	oděvy	20
102	Vivien	Horní 2233/6	oděvy	12
103	Květinářství	Horní 2233/6	květinářství	10
104	Lola	Horní 2233/6	oděvy	120
105	Obuv Halouzka	Horní 2233/6	obuv a kožená galanterie	60
106	TETA drogerie	Horní 2233/6	drogerie, barvy, laky	80
107	Zlatnictví Dominique	Horní 1681/26	hodiny, klenoty	15
108	Baby bazar	Horní 1681/26	použité zboží	15
109	Nadměrky	Horní 1692/32	oděvy	20
110	Textil, obuv	Horní 1692/32	oděvy	100
111	AGRO Měřín	Horní 1692/32	maso, uzeniny	25
112	Hana Móda	Husova 529/2	oděvy	30

113	Dětská obuv	Husova 552/6	obuv a kožená galanterie	25
114	Dragon JH	Husova 525/12	ostatní prodejny	30
115	Pekařství Řečice	Chelčického 229/1	chléb, pečivo	20
116	MLHA	Chelčického 229/1	bižuterie, dárkové a upomínkové potřeby	10
117	Relay	Chelčického 229/1	tabák a kuřácké potřeby, noviny	25
118	Kosmetika, drogerie	Chelčického 229/1	drogerie, barvy, laky	10
119	Použité zboží z dovozu	Chelčického 2369/3	použité zboží	75
120	Obuv Halouzka	Chelčického 2297/5	obuv a kožená galanterie	40
121	Kaufland	Chelčického 2376/7	širokosortimentní prodejna potravin	4000
122	Zvěrokruh	Chelčického 2376/7	prodejny malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov	15
123	Dr. Max	Chelčického 2376/7	lékárny	15
124	Enpeka	Chelčického 2376/7	chléb, pečivo	15
125	EMADO	Jamborova 1530/5	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	300
126	AUTO ACTIVITY	Jihlavská 1007/2	nová motorová vozidla	300
127	JP TRADE	Jihlavská 1007/2	stavebniny	0
128	Dřevozávod Žďár nad Sázavou	Jihlavská 2288/5	tuhá paliva (uhlí, dřevo, apod.)	100
129	KOBERCE ŽĎÁR	Jihlavská 128/14	koberce, podlahové krytiny	1000
130	ZZN Hospodářské potřeby	Jihlavská 1148/16	potřeby pro chovatele a pěstitele	200
131	AGROPODNIK	Jihlavská 1149/18	potřeby pro chovatele a pěstitele	200
132	LEDOPA	Jihlavská 1149/18	benzinová čerpadla	0
133	Stone Hearth	Jihlavská 1483/20	tuhá paliva (uhlí, dřevo, apod.)	100
134	BENZINA PLUS	Jihlavská 1145/24	benzinová čerpadla	0
135	ENPEKA	Jihlavská 1143/29	chléb, pečivo	60
136	JPM METAL	Jihlavská 2373/30	stavebniny	0
137	AKVAMONT	Jungmannova 575/1	železářské zboží, kuchyňské potřeby	30
138	ADH autodíly	Jungmannova 583/3	náhradní díly auto-moto	30
139	Jízdní kola Zach	Jungmannova 603/5	kola	20
140	Vinotéka U hada	Jungmannova 470/6	nápoje, občerstvení	30
141	SPORT HOCKEY 14	Jungmannova 638/11	sportovní a rybářské potřeby	15
142	Květinové studio	Libušínská 190/36	květinářství	12
143	AUTOBAZAR VYSOČINA	Mělkovice 2374	ojetá motorová vozidla	200
144	Huť Princ	Nábřeží 337/8	sklo, porcelán	30
145	Bellitex	Nádražní 66/1	použité zboží	25
146	Alkohol a dárkové zboží	Nádražní 633/2	tabák a kuřácké potřeby, noviny	20
147	LaDa	Nádražní 678/3	oděvy	45
148	Klenotnictví	Nádražní 643/4	hodiny, klenoty	20
149	Kůže, kožešiny	Nádražní 458/7	kožešiny, kožešinové výrobky	20
150	Obuv Delta	Nádražní 512/8	obuv a kožená galanterie	20
151	Klenoty, hodinky	Nádražní 807/9	hodiny, klenoty	15
152	Bižuterie	Nádražní 427/10	bižuterie, dárkové a upomínkové potřeby	10

153	Kvítek	Nádražní 427/10	květinářství	15
154	KOH-I-NOOR	Nádražní 427/10	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	18
155	Klenotnictví	Nádražní 429/14	hodiny, klenoty	13
156	EVONA	Nádražní 431/18	oděvy	30
157	TOKOZ	Nádražní 599/19	železářské zboží, kuchyňské potřeby	20
158	Stříbro	Nádražní 440/20	hodiny, klenoty	15
159	T-MOBILE	Nádražní 432/22	ostatní elektrospotřebiče	20
160	MINIMO	Nádražní 442/24	širokosortimentní prodejna potravin	50
161	COMFOR	Nádražní 610/26	počítače vč. příslušenství	40
162	LITEX	Nádražní 455/27	oděvy	13
163	Kleopatra	Nádražní 496/29	oděvy	20
164	CVETLER	Nádražní 497/31	ostatní elektrospotřebiče	30
165	RS REPROSERVIS	Nádražní 464/33	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	30
166	Rybářské potřeby	Nádražní 464/33	sportovní a rybářské potřeby	40
167	Army shop	Nádražní 464/33	oděvy	20
168	FOR COMP	Nádražní 464/33	počítače vč. příslušenství	20
169	Výběrový secondhand	Nádražní 674/40	použité zboží	20
170	Barvičky	Nádražní 2186/52	drogerie, barvy, laky	70
171	ELEKTRO Sláma	Nádražní 2186/52	ostatní elektrospotřebiče	40
172	Zdravěnka	Nádražní 2186/52	zdravotnické potřeby	25
173	Maso Žďársko	Nádražní 2186/52	maso, uzeniny	50
174	AUTO ...	Nádražní 2118/67	nová motorová vozidla	200
175	Optika H-OPTOZ	Nádražní 2119/69	oční optika	40
176	Pekařství Řečice	Nádražní 2119/69	chléb, pečivo	70
177	O2	náměstí Republiky 1488/1	ostatní elektrospotřebiče	20
178	Žirafa	náměstí Republiky 1488/1	obuv a kožená galanterie	30
179	FOTO Holan	náměstí Republiky 75/2	foto - kino	25
180	VYTEX textil	náměstí Republiky 75/2	oděvy	40
181	Bazar, zastavárna	náměstí Republiky 75/2	použité zboží	100
182	BAMBULE	náměstí Republiky 1487/3	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	100
183	TETA drogerie	náměstí Republiky 1487/3	drogerie, barvy, laky	80
184	OD TERRA	náměstí Republiky 1486/5	obchodní domy, nákupní střediska	600
185	Sekáč	náměstí Republiky 1485/7	použité zboží	60
186	Anke	náměstí Republiky 69/8	nábytek	70
187	Česká móda	náměstí Republiky 145/9	oděvy	90
188	WIKY	náměstí Republiky 145/9	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	50
189	Bushman	náměstí Republiky 145/9	oděvy	90
190	Vodafone	náměstí Republiky 68/10	ostatní elektrospotřebiče	10
191	Květinka Tulip	náměstí Republiky 146/11	květinářství	18

192	Sekáč	náměstí Republiky 146/11	použité zboží	550
193	ETA	náměstí Republiky 146/11	ostatní elektrospotřebiče	40
194	AZ Samoobsluha	náměstí Republiky 149/13	obchodní domy, nákupní střediska	400
195	Papírnictví EMADO	náměstí Republiky 149/13	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	20
196	Obchůdek u Medarda	náměstí Republiky 64/14	oděvy	10
197	RP Computers	náměstí Republiky 64/14	počítače vč. příslušenství	10
198	Cukrárna Veliš	náměstí Republiky 64/14	cukrárny, cukrovinky	20
199	Adámek	náměstí Republiky 64/14	oděvy	15
200	Nový Byt	náměstí Republiky 148/15	nábytek	500
201	Košile AMJ	náměstí Republiky 63/16	oděvy	15
202	Sony elektro	náměstí Republiky 63/16	ostatní elektrospotřebiče	25
203	Lékárna na náměstí	náměstí Republiky 63/16	lékárny	20
204	Knihy Kanzelsberger	náměstí Republiky 147/17	knihy, hudebniny	60
205	U Floriánka	náměstí Republiky 62/18	oděvy	8
206	ROSSMANN	náměstí Republiky 150/19	drogerie, barvy, laky	100
207	STAPLAST	náměstí Republiky 150/19	železářské zboží, kuchyňské potřeby	170
208	Oční studio P. Drahotská	náměstí Republiky 61/20	oční optika	23
209	Dr. Max	náměstí Republiky 151/21	lékárny	40
210	Klenotnictví	náměstí Republiky 567/30	hodiny, klenoty	20
211	Lady Style	náměstí Republiky 292/32	oděvy	30
212	Čokoládový ráj	náměstí Republiky 292/32	cukrárny, cukrovinky	17
213	Boutigue elegance	náměstí Republiky 290/38	oděvy	30
214	Mobilní telefony CRESSON	náměstí Republiky 289/40	ostatní elektrospotřebiče	24
215	Svatební kouzlo	náměstí Republiky 289/40	oděvy	45
216	Danihel Com	náměstí Republiky 383/44	ostatní elektrospotřebiče	28
217	CROSS	náměstí Republiky 1785/49	oděvy	25
218	Akvarium	náměstí Republiky 1785/49	sportovní a rybářské potřeby	25
219	Knihkupectví	náměstí Republiky 1785/49	knihy, hudebniny	25
220	STEP	náměstí Republiky 1785/49	hudební nástroje	25
221	Oriflame	náměstí Republiky 1785/49	drogerie, barvy, laky	25
222	ENPEKA	náměstí Republiky 1697/51	chléb, pečivo	40
223	ESK - nářadí	Nerudova 134/5	elektroinstalační materiál	80
224	Benzinová pumpa	Novoměstská 2217/13	benzinová čerpadla	0

225	Pneu IMAR	Novoměstská 2286/17	náhradní díly auto-moto	250
226	Koberce TREND	Okružní 1889/11	koberce, podlahové krytiny	280
227	Samoobsluha FLOP	Okružní 968/79	širokosortimentní prodejna potravin	400
228	Rozkvetlý domov	Palachova 1741/2	květinářství	65
229	Potraviny	Palachova 1750/20	širokosortimentní prodejna potravin	15
230	HIGHLAND Sport	Palachova 2285/39	sportovní a rybářské potřeby	80
231	Malachit obchod	Palachova 1769/58	bižuterie, dárkové a upomínkové potřeby	20
232	Kočárky, kojenecké zboží	Radniční 1698/4	hračky, kočárky	80
233	Cherra - chovatelské potřeby	Sadová 2237/17	prodejny malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov	20
234	Keramika Hendrychová	Santiniho 64/11	bižuterie, dárkové a upomínkové potřeby	45
235	EPONA - jezdecké potřeby	Santiniho 14/21	sportovní a rybářské potřeby	60
236	Cukrárna U tří hvězd	Santiniho 494/24	cukrárny, cukrovinky	85
237	STAVOSPOL	Santiniho 17/27	stavebniny	0
238	Unicorn	Santiniho 495/28	benzinová čerpadla	0
239	PTÁKOVINY	Smetanova 509/8	ostatní prodejny	18
240	Starožitnosti antik	Smetanova 509/8	použité zboží	30
241	Zdravotnické potřeby	Smetanova 481/13	zdravotnické potřeby	40
242	SEXSHOP Camille	Smetanova 521/16	hračky, kočárky	20
243	ZOO Akita	Smetanova 2276/19	prodejny malých živých zvířat, včetně krmiv a pomůcek pro chov	30
244	Valvoline	Smetanova 644/24	náhradní díly auto-moto	15
245	HOBBY ELEKTRONIK	Smetanova 679/30	ostatní elektrospotřebiče	15
246	ZZN Hospodářské potřeby	Smetanova 1169/34	potřeby pro chovatele a pěstitele	100
247	OSEVA Brno	Smetanova 640/36	potřeby pro chovatele a pěstitele	80
248	ENPEKA	Strojírenská 371/2	chléb, pečivo	20
249	Andante	Strojírenská 396/4	hudební nástroje	50
250	Flowers	Strojírenská 396/4	květinářství	50
251	Kuchyně spektrum	Strojírenská 396/4	nábytek	100
252	Spomataz	Strojírenská 2238/10	stavebniny	0
253	PENNY MARKET	Strojírenská 375/20	širokosortimentní prodejna potravin	600
254	Novák maso-uzeniny	Strojírenská 375/20	maso, uzeniny	15
255	Ambrož Auto	Strojírenská 2212/30	nová motorová vozidla	500
256	Hypermarket Albert	Strojírenská 2244/34	širokosortimentní prodejna potravin	3000
257	JJ barvy	Strojírenská 2351/40	drogerie, barvy, laky	70
258	Favorit	Strojírenská 2426/46	kola	90
259	Jednota Coop	Stržanov 9	širokosortimentní prodejna potravin	80
260	Lidl	Studentská 2215/2	širokosortimentní prodejna potravin	300
261	Trafika	Studentská 1699/4	tabák a kuřácké potřeby, noviny	8
262	Lékárna U Asklepie	Studentská 1699/4	lékárny	70
263	Albra	Studentská 1699/4	papírnictví, tapety, kancelářské potřeby	20
264	Optik Látal	Studentská 1699/4	oční optika	30

265	Cyklo Chlubna	Šípková 243/12	kola	100
266	Rialto	Tvrz 2/13	oděvy	15
267	Vinotéka U divadla	Tyršova 480/1	nápoje, občerstvení	20
268	Ráj rybářů	U Malého lesa 1446/6	sportovní a rybářské potřeby	40
269	Autocentrum Vysočina	U Malého lesa 2432/16	náhradní díly auto-moto	200
270	Potraviny	Vejmluvova 377/1	šírokosortimentní prodejna potravin	90
271	in - ELIS CZ	Vejmluvova 377/1	nábytek	150
272	Potraviny	Veselíčko 65	šírokosortimentní prodejna potravin	90
273	SPORT ŠÍMA	Veselíčko 60/2	sportovní a rybářské potřeby	100
274	Beránek a Beránek	Veselská 60/2	sklo, porcelán	40
275	Outlet Rocca	Veselská 4/3	oděvy	25
276	Optika Pavlínka	Veselská 6/7	oční optika	30
277	Sepp	Veselská 6/7	oděvy	35
278	Opál interier	Veselská 7/9	textil, galanterie	20
279	Vinotéka u Charlieho	Veselská 55/12	nápoje, občerstvení	30
280	Zdravotní potřeby	Veselská 55/12	zdravotnické potřeby	10
281	Spořivá máma	Veselská 8/13	drogerie, barvy, laky	15
282	Ypsilon	Veselská 8/13	oděvy	10
283	Řeznictví a uzenářství	Veselská 9/15	maso, uzeniny	18
284	Hračky Sluníčko	Veselská 53/16	hračky, kočárky	30
285	Janette mode	Veselská 12/21	oděvy	20
286	MN mode	Veselská 14/25	oděvy	15
287	KOMA	Veselská 16/29	elektroinstalační materiál	25
288	Obchůdek na růžku	Veselská 17/33	bižuterie, dárkové a upomínkové potřeby	20
289	Květinka	Veselská 17/33	květinářství	35
290	Ratan klub	Veselská 42/36	nábytek	40
291	HI-TEC	Veselská 42/36	sportovní a rybářské potřeby	50
292	Řeznictví, uzenářství - Maso Žďársko	Vnitřní 1684/6	maso, uzeniny	30
293	Autosklo servis Vysočina	Vysocká 1378/3	náhradní díly auto-moto	200
294	Květinářství Camelie	Vysocká 832/18	květinářství	15
295	Cyklo Moravec	Wonkova 577/4	kola	30
296	Jednota Coop	Žitná 1084/4	šírokosortimentní prodejna potravin	250
297	Vinotéka Ve Štánu	Žižkova 231/3	nápoje, občerstvení	18

Zdroj: vlastní šetření + zpracování

Pozn. PP – prodejní plocha, PP u benzinových stanic a stavebnin 0 m² z důvodu zkrácení dat

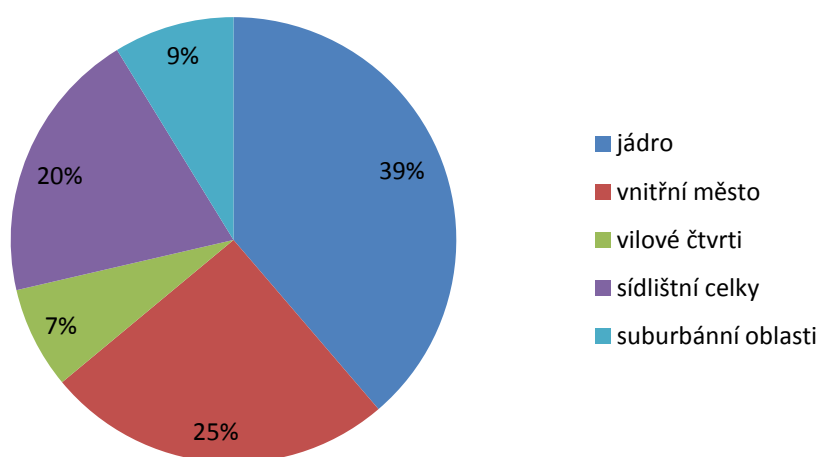
* PP bez venkovní části

Příloha 4 Rozdělení ZSJ Žďár nad Sázavou do morfogenetických zón

ZSJ	Morfogenetické zóny	ZSJ	Morfogenetické zóny
Žďár nad Sázavou-střed	jádro	Vápenice	suburbánní oblasti
Žižkova	vnitřní město	Pilská údolní nádrž	
Strojírenská		Stržanov	
U Sázavy		Plíčky	
U parku		Veselíčko	
U jámské cesty		Mělkovice	
Pod Zelenou Horou		vilové čtvrti	
Vysočany	Velká Strana		
Zámek Žďár	Vetla		
U stadionu	Zadní Vetla		
U průmyslové školy	sídlištní celky	Radonín	
Libušín		Nádraží	
Pod vodojemem		Starý Dvůr	
Přednádraží		Libická	
Brodská-jih		Kamenný rybník	
Brodská-sever			

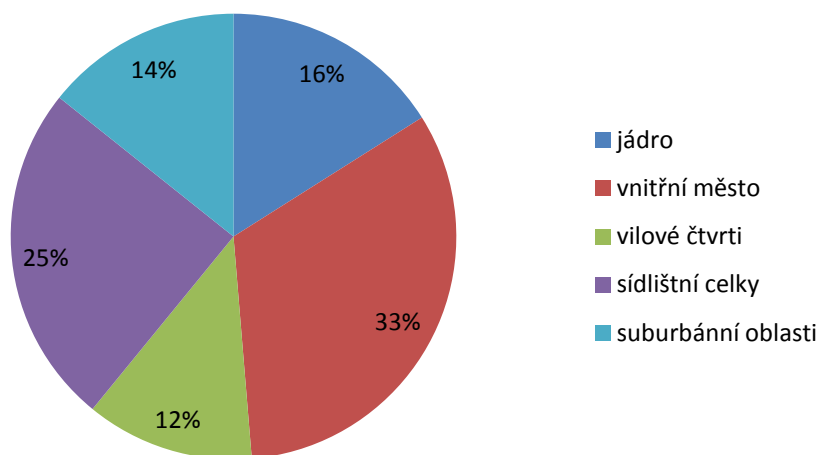
Zdroj: Územně identifikační registr ČR, vlastní zpracování

Příloha 5 Podíl maloobchodních jednotek na celkovém počtu maloobchodních jednotek za jednotlivé morfogenetické zóny v roce 2013

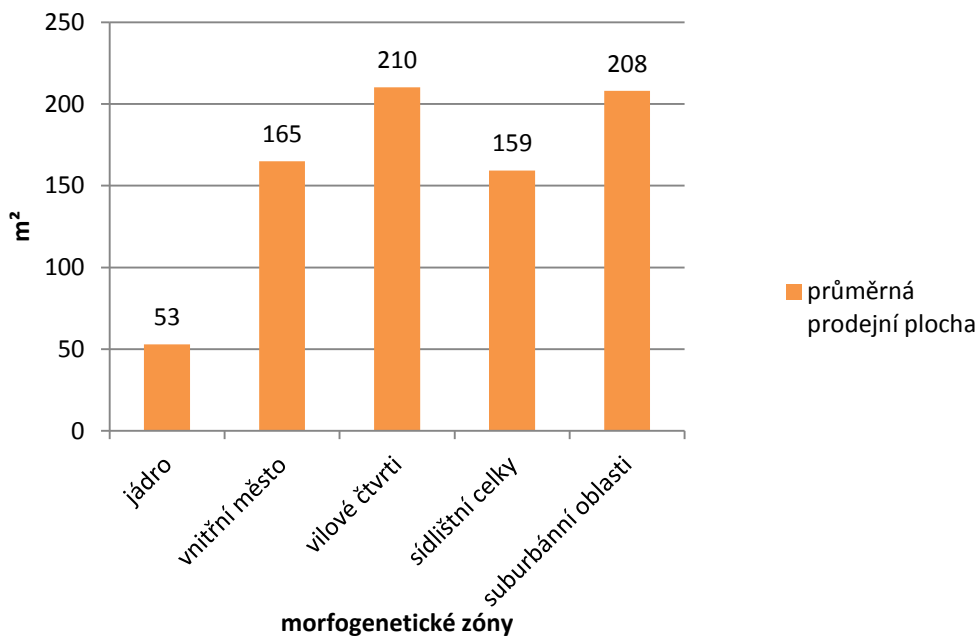
Zdroj: vlastní výpočty

Příloha 6 Podíl prodejní plochy maloobchodních jednotek na celkové prodejní ploše za jednotlivé morfogenetické zóny v roce 2013

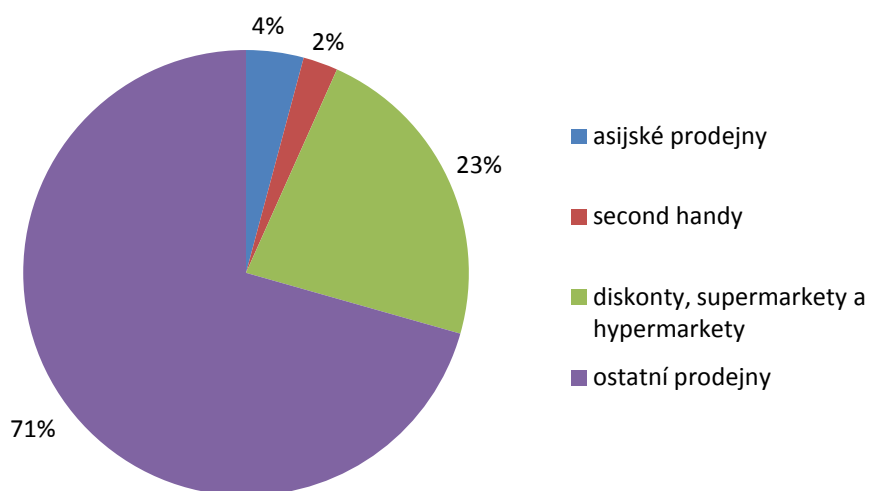
Zdroj: vlastní výpočty

Příloha 7 Průměrná prodejní plocha maloobchodních jednotek v jednotlivých morfogenetických zónách města v roce 2013

Zdroj: vlastní šetření

Příloha 8 Podíl prodejní plochy maloobchodních jednotek v roce 2013

Zdroj: vlastní šetření

Příloha 9 Velkoprodejna Merkur z 80. let 20. století, AZ samoobsluha v roce 2013

Zdroj: Regionální muzeum Žďár nad Sázavou; Lenka Čiháková

Příloha 10 Náměstí Republiky v 80. letech 20. století, současný stav

Zdroj: Regionální muzeum Žďár nad Sázavou; Lenka Čiháková

Příloha 11 Náměstí Republiky v 80. letech 20. století, současný stav

Zdroj: Regionální muzeum Žďár nad Sázavou; Lenka Čiháková

Příloha 12 Prodejna ovoce a zelenina v 80. letech 20. století, Raiffeisen Bank v roce 2013

Zdroj: Regionální muzeum Žďár nad Sázavou; Lenka Čiháková

Příloha 13 Obchodní domy na Náměstí Republiky v 80. letech 20. století a současný stav

Zdroj: Regionální muzeum Žďár nad Sázavou; Lenka Čiháková

Příloha 14 Nákupní park Žďár, 2013

Zdroj: www.saller.cz